

Məsine i Yuhana Məfələkwe

Ndo məwetse dərəwel nakay a watsa na, ka mandəve i makurre i məve temerre ma dəba i Yesu Kəriste. Ahəl niye na, a say a bəy i Roma t̄a dəslay ha gər andza mbəlom. Siye i ndo məpe mədzal gər hay ta sa d̄əretsətseh hərwi nakə t̄ə pa mədzal gər tay ka Yesu aye. Ane tuk na, siye hay ta huta gədan bay.

Dərəwel i Məsine i Yuhana a ge məsler ka mələve ha ka bo wu hay ada ta mandzəkit bo i wu hay. Həlay a vay ti yaw na abəra Dzam Guram eye. Məpesle wu hay t̄ə mazəbe i wu hay a d̄a wu nakə ka ndəv kə rah lele aye.

Madazlay i Məsine i Yuhana (1.1–3.22) na, mə d̄əma dərəwel hay mawatsa eye tasəla.

Ka madədo 4 hus 20 na, t̄ə zla na Yuhana a mbəlom. Ka madədo 4 hus ka 11, a d̄a ha ma kəkay nakə Yesu a vəl tsəved mahəndəke ada mətsəne dərəwel hay i Dzam Guram eye aye. Madədo 12 hus ka 20 faya ma d̄iye ha ka vərəm bagwar eye ka gədan i mənese.

Madədo 21 ta 22 t̄ə d̄a ha məge wu wədəye nakə Mbəlom faya ma ləviye ha bo aye.

¹ Dərəwel nakay a tsik ka wu nakə Mbəlom a d̄ay ha a Yesu Kəriste aye. Mbəlom a d̄atay ha na, hərwi ada m̄a d̄atay ha a ndo i məsler hay wu nakə ma ta giye bo aye. Yesu Kəriste a slər gawla ηgay ka t̄əv i ndo i məsler ηgay Yuhana ma məsine hərwi məd̄ay ha wu nakay.

² Tsa na, Yuhana a tsik wu nakə gawla i Mbəlom a day ha aye kame i ndo hay tebiye. Andza məgwede nakə a tsik aye na, bazlam i Mbəlom ada maa da ha wu neheye a tsik dedek na, Yesu Kəriste.

³ Mbəlom ma piye ɲgama ka ndo nakə a dzaŋga dɛrewel nakay kame i ndo hay tebiye aye. Ada ndo neheye tə tsəne ada ta rəhay ha gər aye na, Mbəlom ma piye fataya ɲgama dərma. Hərwi sər ha na, wu neheye ma ta giye bo aye na, mazlambar kə ndzew.

Yuhana a tsikatay naha me a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu wal wal tasəla aye

⁴⁻⁵ Maa watsa naha dɛrewel nakay na, neɲ Yuhana. Na watsa naha na, a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye wal wal təv tasəla ka dala i Azi aye.

Mbəlom mâ pa fakuma ɲgama ada mâ vəlakum məndze zay. Neɲgeye andaya kwa ka madazlay, neɲgeye andaya anəke, ada neɲgeye ma maweye sa. Məsəfəre ɲgay neheye tasəla malətsa eye hay kame i təv məndze i bəy ɲgay aye tə Yesu Kəriste, tâ pa fakuma ɲgama ada tâ vəlakum zay. Yesu Kəriste neɲgeye ndo məhəle mbal ta dedek eye, neɲgeye makurre i wawa nakə tə lah məwe aye, neɲgeye a lah mələtsew abəra ma mədahaɲ makurre aye ada neɲgeye bəy ka gər i bəy i məndzibəra hay tebiye.

Yesu Kəriste, neɲgeye a wuda kway, kə mət hərwi kway. Kə təmakway ahaya abəra mə mezeleme tə bambaz ɲgay.

⁶ Ka deyewekweye tə neɲgeye dziye a mələve i bəy ɲgay, ka ta ləvakweye tə neɲgeye dziye. Nəkway tə neɲgeye ka təra kway ha ndo məvəlay

wu a Mbəlom hərwi məge məsler i Bəba ɲgay. Ndo hay tâ zambaday a Yesu Kəriste, gədanj tebiye a yaw na, mə neŋgeye ka tor eye. Mâ təra andza niye!

⁷ Zəbum dəre: Yesu ma deyeweye na, ma pazlay,
Kwa way tebiye ma ɲgateye,
kwa ndo neheye tə slaka na ta suwal aye, ta
ɲgateye.*

Slala hay tebiye ka məndzibəra ta tuwiye hərwi ɲgay.

Ma ta giye na, ta dedək andza niye. Mâ təra andza niye!

⁸ Bəy Maduweŋ Mbəlom a gwad: «Maa dazlay a wu tebiye na, neŋ, maa ndəv ha wu hay tebiye na, neŋ gwa.»

Neŋgeye gədanj eye ka gər i wu hay tebiye. Neŋgeye andaya kwa ka madazlay, neŋgeye andaya anəke, ada neŋgeye ma maweye sa.

Məsine i Yuhana

⁹ Maa watsakum naha dərewel nakay na, neŋ Yuhana malamar kurom. Neŋ tə nəkurom nəkway madzapa eye tə Yesu Kəriste. Andza niye, neŋ faya na siye dəretsətseh andza nəkurom dərmak. Nəkway tebiye faya ka səmakway naha. Andza niye, kə pa kway a təv mələve i bəy ɲgay.

Neŋ na, ta gəs ga. Ti ye, tə kal ga ha a gəma nakə malawara eye ta yam tə zalay Patmos aye. Tə kal ga ha a dəma na, hərwi na dəwa ha bazlam i Mbəlom. Na gwadəwa, maa dəkway ha tsəved dedək eye na, Yesu.

¹⁰ Pat wuray, na zəba dəre na, neŋ mə həlay i Məsəfəre Tsədanja eye. Pat eye niye na, pat i luma

* **1:7** Zakari 12.10; Yuhana 19.37.

i sidzew. Tsa na, na tsəne mətsike me ma dəba ga andza toloom. A tsik me ta magala ɲgələkəka.

¹¹ A gwedeɲ: «Wu nakə ka ɲgatay aye na, watsa na ka dərəwel. Ka watsa na, sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye təv wal wal tasəla aye. Ma gəma i Efez, ma Simirne, ma Pergam, ma Tiyatir, ma Sardes, ma Filadelfi ada ma Lawdise.»

¹² Na tsəne bazlam niye andza niye na, na mbəda dəre a dəba, na gwad na zəbiye naha ka ndo nakə a tsikenew me aye. Tsa na, na ɲgatay naha a lalam hay tasəla mavəda eye ta gura, ako mavata eye faya nəte nəte tay eye.

¹³ Ma wuzlah i wu niye hay na, na ɲgatay naha a wu eye malətsa eye, a ndzəkit bo andza ndo. Suwal i peteked ka bo kutsik ada maɓara bo eye mə dərev əɲgəts tə wu nakə tə vəd ta gura aye.

¹⁴ Məkwets ɲgay a dəv herre andza guguman, dəre ɲgay bəbay na, andza dərneh i ako.

¹⁵ Sik ɲgay hay na, a dəv andza bəre nakə tə pa ako aye. Bədiday ɲgay a ləv andza i yam nakə a vaw abəra mə mahəmba aye.

¹⁶ Mə həlay ɲgay na, wurzla hay tasəla. Maslalam matasla eye hepepe diye sulo sulo faya ma deyew-eye abəra mə bazlam ɲgay. Dəre ɲgay andza pat nakə a wur ta magərhapat aye.

¹⁷ Na ɲgatay na, na dəd abəra ka mbəlom kame ɲgay tsadək tsadək andza na mət. Ane tuk na, a pa fagaya həlay i mənday ɲgay. Tsa na, a gwedeɲ: «Kâ dzədzar bay, maa dazlay a wu hay tebiye na, neɲ ada maa ndəv ha wu hay tebiye na, neɲ.

¹⁸ Neɲ na, ndo nakə ma ndziye ta sifa aye. Na mət ane tuk na, na lətsew abəra ma mədahan. Neɲ

na ndziye ka tor eye. Neñ na, gədan eye abəra ka mədahan ada neñ gədan eye ka təv məndze i mədahan hay.

¹⁹ Wu nakə ka ngatay tebiye aye na, watsa na. Watsa tay ha wu neheye faya ma giye bo anəke aye tə bəmalə nakə ma giye bo kame tebiye aye.

²⁰ Wurzla neheye tasəla ka ngatay mə həlay ngay aye ada lalam hay tasəla mavəda eye ta gura, andza məgwede mey na, na dəkeye ha. Sər ha, wurzla neheye tasəla aye na, gawla i Mbəlom neheye a pa tay ha ada tə tsəpa ndo məpe mədzał gər hay ka Yesu niye hay təv wal wal tasəla aye. Lalam neheye tasəla mavəda eye ta gura aye a da ha na, ndo məpe mədzał gər hay ka Yesu eye neheye təv wal wal tasəla aye.»

2

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzał gər hay neheye ma gəma i Efez aye

¹ Ndo niye a gwedeñ sa: «Watsa bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye məhay gər i ndo məpe mədzał gər hay ka Yesu neheye ma gəma i Efez aye, gwadatay:

«Maa tsik bazlam eye na, neñ Yesu ndo nakə wurzla hay tasəla mə həlay i mənday ngay aye ada neñgeye faya ma həhaliye ma wuzlah i lalam neheye tasəla tə vəd ta gura, ako fataya aye.»

² A gwadatay na: «Na sər ha məsler kurom, na sər ha ka gum məsler ta gədan haladzay ada ka səmumay naha a dəretsətseh. Na sər ha sa na, ka vəlumatay tsəvedə ndo i sewed hay a walañ kurom bay. Ndo neheye tə gwad nəteye na, ndo i maslañ

hay, ane tuk na, nəteye ndo i maslaŋ ga hay bay. Ka zəbum fataya lele, ka sərüm ha nəteye na, ndo i parasay hay.

³ Nəkurom faya ka səmumay naha a dəretsətseh haladzay hərwi ga, ka yum gər bay.

⁴ «Ane tuk na, na zəba faya na, mənese andaya mə walaŋ kurom. Ka wuđum ga andza nakə ahəl niye sa bay.

⁵ Dzalum ka məndze kurom nakə ahəl niye aye, zəbum dəre təday ka dəđum, ka mum ta dəba. Gərüm ha mezeleme kurom, ndzum andza nakə ka gawum ahəl niye kurre aye. Tadə ka gərüm ha mezeleme kurom bay na, na diye naha na miye ha fakuma abəra lalam nakə mavəda eye ta gura ako faya aye.

⁶ «Ane tuk na, neŋ faya na zambadəkumeye hərwi wu mekelen hərwi ka numay dəre a məsler i ndo i Nikolas hay andza neŋ nakə na nay dəre aye.

⁷ «Ndo neheye zləm andaya fataya aye na, tâ pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədəŋŋa ma tsikiye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye. Ndo neheye ta səmay naha, ta ŋgwasa ka dəretsətseh aye na, na vəlateye hohway i gərdaf nakə ma guvah i Mbəlom ma vəlateye sifa a ndo hay aye, ta ndiye.*»

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay neheye ma gəma i Simirne aye

⁸ Ndo niye a gwedeŋ sa: «Watsa bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu

* 2:7 Madazlay i wu hay 2.8-9.

neheye ma gəma i Simirne aye. Maa tsik bazlam nakay na, neñ Yesu. Maa dazlay a wu hay tebiye na, neñ ada maa ndəv ha wu hay tebiye na, neñ. Na mət ada na lətsew abəra ma mədahañ.

⁹ «Na sər ha dəretsətseh kurom, na sər ha nəkurom mətawak eye hay. Ane tuk na, nəkurom zlele eye hay duh. Wu neheye lele bay ndo hay faya ta tsikiye fakuma aye na, na sər ha dərmak. Ndo neheye faya ta tsikiye fakuma aye na, tə gwad nəteye Yahuda hay. Ane tuk na, nəteye Yahuda hay bay, nəteye ndo i Fakalaw hay.

¹⁰ «Mazlambar ka sumeye dəretsətseh, ane tuk na, kâ dzədzarum bay. Tsəne! Mazlambar Fakalaw ma gəsiye siye i ndo hay mə walañ kurom ma piye tay ha a daŋgay hərwi madzədzam kurom. Ka sumeye dəretsətseh məhəne kuro. Kwa ta kədiye kurom bəbay na, səmumay naha, kâ gərurum ha mədzal gər abəra ka Mbəlom bay. Andza niye, na vələkumeye magogoy kurom na, sifa nakə ma ndəviye bay aye.

¹¹ «Ndo neheye zləm andaya fataya aye na, tâ pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədañña eye ma tsikateye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye: Ndo neheye ta səmay naha, ta ŋgwasə ka dəretsətseh aye na, ta mətiye məməte masulo eye sa bay.»

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay neheye ma gəma i Pergam aye

¹² Ndo niye a gwedəñ sa: «Watsə bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye

məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye ma gəma i Pergam aye.

«Maa tsik bazlam nakay na, neñ Yesu ndo nakə maslalam faya matasla eye hepepe diye sulo sulo aye.

¹³ Təv nakə nəkurom mandza eye mə dəma aye na, na sər. Nəkurom mandza eye ma təv nakə Fakalaw neñgeye bəy eye mə dəma aye. Kwa ahəl nakə tə kəd Añtipas ndo nakə a tsikawa bazlam ga kame i ndo hay tebiye neñgeye ndo ga aye na, ka gərüm ga ha bay, ka pum mədzal gər kurom ka neñ huya. Tə kəd na mə walañ kurom ma gəma kurom ma təv nakə Fakalaw mandza eye mə dəma aye, ada düh huya faya ka dümeye ha parakka neñ na, bəy kurom.

¹⁴ «Ane tuk na, na zəba faya na, mənese hay andaya mə walañ kurom. Ndo hay andaya mə walañ kurom faya ta pay bəzay a matətike i Balam nakə ahəl niye aye.† A tətikay a Balak ma dzəgədiye tay ha İsrayel hay a mənese. A vatay gər hərwi ada tâ həpəđ slo i kule, ada tâ ge madama dərma.

¹⁵ Siye hay mə walañ kurom faya ta giye andza niye dərma. Nəteye faya ta pay bəzay a wu nakə ndo i Nikolas hay‡ faya ta tətikiye.

¹⁶ «Mbəđum ha mede kurom. Tađə ka mbəđum ha mede kurom bay na, na diye naha mazlambar ka təv kurom ta maslalam nakə ma deyeweye abəra mə bazlam aye, na giye ha vəram ka ndo kurom niye hay.

¹⁷ «Ndo neheye zləm andaya faya aye na, tâ pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədañña eye ma

† **2:14** Zəba mə Məpesle 31.16, 22.1–25.9. ‡ **2:15** Məsine i Yuhana 2.6.

tsikateye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye.

«Ndo neheye ta səmay naha, ta ɲgwasə ka dərətsətseh aye na, na vəlateye dəf nakə dāda ndo hay ta ɲgatay bay aye. Na vəlateye kwar herre eye, məzele wedeye mawatsa eye ka kwar eye niye. Məzele niye na, ndəray a sər bay. Mata sərə na, ndo nakə ka təma na a həlay aye.»

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay neheye ma gəma i Tiyatir aye

¹⁸ Ndo niye a gwedeɲ sa: «Watsa bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye ma gəma i Tiyatir aye.

«Maa tsik bazlam nakay na, Wawa i Mbəlom. Dərə ɲgay na, andza dərneh i ako. Sik ɲgay hay a dəv andza bərə nakə tə pa ako aye.

¹⁹ «Na sər ha məsler kurom hay. Na sər ha ka wudum ndo hay ada faya ka pumeye mədzal gər kurom ka neɲ huya. Na sər ha faya ka səmumeye naha a dərətsətseh. Na sər ha na, faya ka dzənumeye siye i ndo hay dərmaɲk ada wu nakə faya ka gumeye anəke aye na, a ze nakə ahəl niye aye.

²⁰ «Ane tuk na, na zəba faya na, mənese andaya mə walaɲ kurom. ɲgwas niye tə zalay Zizabel aye na, ka vəlumay tsəved məndze mə walaɲ kurom. A gwad neɲgeye na, ndo məde ha bazlam i Mbəlom. Ane tuk na, neɲgeye faya ma vateye gər a ndo i məsler ga hay, neɲgeye faya ma tətikateye məge madama ada ka mahəpəde slo i kule.

21 Na paslay həlay eye hərwi ada mâ mbəda ha mede ngay, ane tuk na, a say bay, neŋgeye faya ma giye madama huya.

22 «Hərwi niye, na vəleye dəretsətseh haladzay, ma siye dəretsətseh ka təv məhəne ngay. Ndo neheye tə gawa madama dziye na, ta siye dəretsətseh haladzay dərmak. Tadə ta gər ha mezeleme tay ada ta gər ha mezeleme tay bay na, ta mətiye.

23 Na bəbazliye tay ha wawa ngay hay hərwi ada məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu ma gəma wal wal tebiye tã sər ha na, wu nakə ndo hay faya ta dzaliye mə gər tay ada wu nakə a yatay a gər aye, neŋ na sər ha tebiye. Nəkurom tebiye na vəlakumeye magogoy kurom na, da ka məsler nakə ka gum aye.

24 «Ane tuk na, nəkurom siye neheye ma gəma i Tiyatir ka pumay zləm a bazlam i ngwas niye təbey aye, wu nakə ndo hay tə zalay wu maŋgaha eye i Fakalaw aye na, nəkurom ka sərüm təbey. A nəkurom na, bazlam mekeleŋ eye andaya nakə na tsikakumeye bay.

25 Wu nəte na, pum na wu nakə ka tətikumeye a gər bəŋbəŋ lele hus a pat nakə na maweye.

26 «Ndo neheye ta səmay naha, ta ngwasa ka dəretsətseh aye ada faya ta giye wu nakə a yeŋ a gər aye hus ka mandəve i məndzibəra na, na vəlateye gədaŋ ka slala i ndo hay tebiye.

27 Na vəlateye gədaŋ andza gədaŋ nakə Bəba a vəleŋ aye dərmak. Ta ləviye ndo hay ta gədaŋ, ta bəbazliye tay ha ndo i seweđ hay andza ndo nakə ma həbiye tay ha guram i səŋgəle hay ndəslof ndəslof aye.

28 Na vəlateye bamta[§] nakə a dəv ta mbəlomda aye dərmak.

29 «Ndo nakə zləm andaya faya aye na, mâ pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədəŋŋa eye ma tsikat-eye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye.»

3

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay neheye ma gəma i Sardes aye

¹ Ndo niye a gwedeŋ sa: «Watsa bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye ma gəma i Sardes aye.

«Maa tsik bazlam nakay na, neŋ Yesu ndo nakə Məsəfəre i Mbəlom tasəla mə həlay ŋgay aye ada wurzla hay tasəla mə həlay ŋgay aye dərmak. Na sər wu nakə faya ka giye aye. Ndo hay faya ta dəslakumeye ha gər tə gwad ka hutum sifa, azlakwa duh nəkar andza maməta eye.

² «Pədəkum, gum gədaŋ bəna ka mətumeye tsədək tsədək hərwi na zəba faya məsler kurom ka dəre i Mbəlom na, tsədəŋŋa zuk bay.

³ Dzalum na, ka wu nakə ka tsənum ahəl niye aye ada ka təmum bazlam i Mbəlom na, ma kəkay aye ada mbədəfum ha mede kurom. Niye na, pum na a dərev kurom. Tadə ka pədəkum bay na, sərüm ha na diye naha ka təv kurom. Ane tuk na, na diye naha a həlay waray na, ka sərümeye ha bay. Na diye naha andza məkal.

§ 2:28 Bamta a da ha na, Yesu. Zəba ma Məsine i Yuhana 22.16.

⁴ «Ane tuk na, ndo siye hay andaya mə walaŋ kurom ma gəma i Sardes, nəteye ta ge ndəluḅ ka peteked tay təbey. Nəteye na, tə yeŋ a gər lele. Ta piye peteked herre eye ka bo ada nəmaa diye ka bo dziye.

⁵ «Andza niye, na kalateye ka bo peteked herre eye a ndo neheye tə səmay naha tə ŋgwasə ka dəretsətseh aye. Ta watsə məzele tay a dərewel nakə tə watsə a dəma məzele i ndo neheye ta huta sifa aye. Dada na mbatiye ha məzele tay abəra mə dərewel nakay bay. Na diye tay ha kame i Bəba ga Mbəlom ada kame i gawla ŋgay hay, nəteye i ga hay.

⁶ «Ndo nakə zləm andaya faya na, mə pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədəŋŋa eye ma tsikatəye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye.»

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay neheye ma gəma i Filadelfi aye

⁷ Ndo niye a gwedeŋ sa: «Watsə bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye ma Filadelfi aye.

«Maa tsik bazlam nakay na, neŋ Yesu ndo nakə a yaw abəra ka təv i Mbəlom ada neŋgeye na, a raw me təbey. Kəle i bəy Davit na, mə həlay ŋgay. Tadə ka həndək abəra ma məgedna, ndəray andaya ma sliye faya madərəzl na bay. Tadə ka dərəzl na məgedna, ndəray ma sliye faya mahəndəke na bay.

⁸ «Na sər wu nakə faya ka guməye aye. Na sər ha gədaŋ kurom na, tsekweŋ tsa, ada azlakwa ka gum wu nakə a yeŋ a gər aye həbe bədaw? Ka rəhumay

ha gər a bazlam ga, ka gwadum nəkurom na, ndo ga hay. Na həndək abəra ma məged hərwi kurom, ndəray ma sliye faya mədərəzle na bay.

⁹ Tsənum, anəñ wu nakə na giye ta ndo neheye nəteye ndo i Fakalaw hay aye. Faya ta tsikiye tə bazlam, tə gwad nəteye Yəhuda hay, ane tuk na, nəteye Yəhuda hay bay, ta raw me dəkdək tsa. Na gateye kuton, tã yaw tã dəkwakum gurmets. Ta səriye ha na, na wuda kurom.

¹⁰ Nəkurom na, ka səmumay naha a bazlam ga andza nakə na tsikakum səmumay naha aye. Hərwi niye, neñ na tsəpiye kurom hərwi ada kã yum a dəretsətseh bay. Dəretsətseh nakay ma diye kwa ka way, ma dziye tay ha ndo i məndzibəra hay tebiye.

¹¹ Mazlambar na maweye. Pum wu nakə ka tətik aye bəñbəñ a gər hərwi ada m̃a buwa fakuma abəra magogoy kurom bay.

¹² «Ndo neheye ta səmay naha, ta ŋgwasa ka dəretsətseh aye na, na piye tay ha a gay i mədəslay ha gər a Mbəlom ga andza sik i galak nakə tə lawa a wuzlah i gay aye, ta ndziye ka tor eye. Wuray andaya nakə ma həharatay ahaya abəra mə d̃ma aye bay. Na watsiye məzele i Mbəlom ga ka nəteye, ta məzele i gəma i Mbəlom ga. Gəma niye na, Zerozelem wedeye. Mbəlom ma sləraweye abəra mə mbəlom. Na watsiye məzele ga wedeye ka ndoweye neheye dərmak.

¹³ «Ndo nakə zləm andaya faya na, m̃a pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədəñña eye ma tsikateye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye.»

Derewel nakə Yesu a sləratay naha a məhay gər i

ndo mæpe mædzal gər hay neheye ma gəma i Lawdise aye

¹⁴ Ndo niye a gwedeŋ sa: «Watsa bazlam nakay, sləray naha a gawla i Mbəlom nakə faya ma tsəpiye tay ha məhay gər i ndo mæpe mædzal gər hay ka Yesu neheye ma Lawdise aye.

«Maa tsik bazlam nakay na, neŋ Yesu ndo nakə tə zalay “Mâ təra andza niye” aye. Faya ma diye ha wu nakə Mbəlom a ge aye, maraw me andaya mə bazlam ŋgay kwa tsekweŋ bay. Mbəlom a ge wu hay tebiye na, tə həlay ŋgay.

¹⁵ «Na sər wu nakə faya ka gumeye. Nəkurom hiyatsatsa bay ada laluh laluh wal bay sa. Ka ndzumeye ma wuzlah eye ganğəlanğəlanğə andza niye na, a yeŋ a gər bay.

¹⁶ Nəkurom hiyatsatsa bay ada laluh laluh kəgəbay daduk daduk wal bay sa, nəkurom mandza eye ma wuzlah eye andza niye sa na, na vənahiye kurom ahaya abəra mə bazlam ga.

¹⁷ «Ka gwadum nəkurom na, zlele eye, ka hutum wu hay tebiye, wuray a kətsakum bay. Ane tuk na, nəkurom dəretsətseh eye hay, ka gum mə bo. Nəkurom mətawak eye hay peteked andaya fakuma bay, nəkurom guluf eye hay na, ka sərüm bay.

¹⁸ Hərwi niye, neŋ faya na tsikakumeye wu nakə ka gumeye. Səkəmun gura nakə ta lambad ta ako, a dəv wuzl wuzl haladzay aye. Dumara, səkəmun mə gay ga hərwi ada kâ tərüm zlele eye hay ta dedək. Dumara, səkəmun peteked herre eye, kâ pum ka bo. Andza niye horoy ma gakumeye sa bay hərwi nəkurom bo kəriye sa bay.

Səkəmmum sidem i dəre, mâ dzəna kurom hərwi ada kâ ɲgatamay a wu hay sa.

¹⁹ «Neñ na, ndo neheye na wuda tay ha aye na, na ɲgərəziye fataya, na dətay ha metsəhe. Kə ge andza niye na, mbədum ha mede kurom, pumen bəzay tə dərev kurom pəteh.

²⁰ Tsənum, na lətsiye ka həlay i məgeɗ ada na zaliye. Ndo nakə kə tsəne bəɗiday ga aye ada ka həndəkeñ na məgeɗ na, na fələkwiye a gay ɲgay, nəmaa ndiye dəf salamay.

²¹ «Ndo neheye ta səmay naha, ta ɲgwasa ka dəretsətseh aye na, na vəlateye tsəved hərwi ada tâ yaw, nəmaa ndziye ka təv məndze i bəy ga, andza neñ na səmay naha, na ɲgwasa ka dəretsətseh aye, ada neñ ta Bəba ga, nəmay ndziye ma bəy ɲgay.

²² «Ndo nakə zləm andaya faya na, mâ pay zləm a wu nakə Məsəfəre Tsədañña eye ma tsikateye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu aye.»

4

Məgeɗ mahəndəka eye mə mbəlom

¹ Ma dəba eye na, na ɲgatay a wu mekeleñ.

Na ɲgatay a məgeɗ mahəndəka eye mə mbəlom, na tsəne bəɗiday i ndo nakə a ləv andza tolom a tsiken me meeneñ aye sa. A gwedeñ: «Tsalaw a gəma kənañ hərwi ada na dəkeye ha wu nakə ma giye bo kame mba aye.»

² Kwayañña Məsəfəre Tsədañña eye a yaw a zla ga. Tsa na, na ɲgatay a təv məndze i bəy mə mbəlom. Ndowne mandza eye faya.

³ Ndo niye mandza eye na, da'ar ɲgay a wuzl dəre andza kwar nakə ɲgwalak eye, tə zalay *zaspe* ada

sardowan aye. Kulay a lawara na tæv mändze i bøy niye tuwzik. Kulay niye na, a wuzl däre andza kwar ɲwalak eye, tə zalay *emerod* aye dərma.

⁴ Tæv mändze hay kuro kuro sulo gər eye fad dandahtahha tə lawara na tæv mändze i bøy niye. Madugula hay kuro kuro sulo gər eye fad mandza eye hay faya. Peteked neheye ka bo tay aye na, kwedek kwedek. Kwa way tə dzagwa i bøy mə gər. Dzagwa niye hay na, tə ɲgar ta gura.

⁵ Mawutsede i mbəlom a wutsede w abəra ma tæv mändze i bøy niye. Maləve i mbəlom a ləvaw abəra mə dəma dərma. Kame i tæv niye na, wuye hay andaya tasəla andza lalam, ako faya a däv haladzay. Wu niye hay tasəla andza lalam aye, nəteye na, məsəfəre neheye tasəla mandza eye kame i Mbəlom aye.

⁶ Kame i tæv mändze i bøy niye na, wuye andaya andza dəlov, a wuzl däre andza malam, däre a ye abəra mə dəma kwetseh kwetseh.

Wu hay fad tə lawara na tæv mändze i bøy a wuzlah. Wu niye hay na, wu neheye ta məsəfəre tay aye. Ta dəba, däre andaya fataya ada ta diye i me däre andaya fataya, ɲgurti ɲgurti.

⁷ Wu niye makurre aye na, a ndzəkit bo zıl, masulo eye a ndzəkit bo vo'ar i sla wawa eye, mamahkar eye na, da'ar ɲgay a ndzəkit bo ndo zezəɲ ada mafad eye a ndzəkit bo matsəv nakə faya ma tsəviye aye.

⁸ Wu neheye fad aye na, kwa way ta gwezleviyek eye hay faya məkwa məkwa. Ka gwezleviyek niye hay däre hay fataya haladzay ta dəba eye kwa tə huɖ eye ndotsndotstsa. Ta həpat kwa ta həvad faya

ta giye dəmes huya, tə gər ha bay. Ma dəmes tay niye na, tə gwad:

«Bəy Maduweŋ Mbəlom nəkar na, tsədaŋŋa
kwa mənese andaya ka təv yak bay,
nəkar gədaŋ eye ka gər i wu hay tebiye,
nəkar andaya kwa ahəl niye, nəkar andaya anəke,
ada ka deyeweye.»

⁹ Andza niye, wu neheye fad aye na, tə gawa dəmes ada ta zambadaway a Mbəlom nakə mandza eye ka təv məndze i bəy ŋgay aye ada a neŋgeye nakə ma ndziye ka tor eye. Tə dəslay ha gər, tə gəy sisə.

¹⁰ Ahəl nakə tə gawa ha andza niye na, madugula neheye kuro kuro fad aye ta dəkwawa gurmets kame i Mbəlom, neŋgeye nakə mandza eye ka təv məndze i bəy ŋgay aye ada neŋgeye mandza eye ka tor eye. Tə dəsaway ha gər, ta tsakwawa dzagwa i bəy niye hay mə gər tay aye tə pawa kame ŋgay, tə gwad:

¹¹ «Bəy Maduweŋ may Mbəlom,
nəkar na, ka sla da,
ndo hay tâ dəsłaka ha gər,
tâ zambadaka ta dedek
ada gədaŋ a yaw na, mə həlay yak.
Hərwi maa ge wu hay tebiye na, nəkar,
wu neheye a ge bo na,
hərwi a saka wu neheye tebiye tâ ge andaya.»

5

Ta zambaday a ndo nakə a təra andza wawa i təbaŋ i Mbəlom aye

¹ Tsa na, na ŋgatay a dərewel mə həlay i ndo nakə mandza eye ka təv məndze i bəy aye. Dərewel niye

na, magəsa eye mə həlay i mənday. Tə watsa faya wu na, diye sulo sulo. Tə padə na ka bo. Tə gəs na tə wu məgəse dərewel təv tasəla hərwi ada mə həndək bay.

² Ma dəba eye na ngatay a gawla i Mbəlom gədan eye, a tsətsah ta magala, a gwad: «Way nakə ngwalak eye kame i Mbəlom kə sla də mapəle faya abəra wu məgəse dərewel ada ma həndəkiye na aye na, way?»

³ Ane tuk na, ndəray kwa nəte nakə ma sliye faya mahəndəke ada ma zəbiye ka wu nakə mə dəma aye na, andaya bay tebiye. Mə mbəlom, ka dala, ma bəd, kwa ka waray, ndəray andaya bay.

⁴ Na tuwa haladzay hərwi ndəray andaya ngwalak eye kame i Mbəlom nakə ma sliye mahəndəke dərewel ada ma zəbiye a dəma dəre aye na, andaya kwa nəte bay.

⁵ Ane tuk na, nəte mə walaŋ i madugula neheye kuro kuro sulo gər eye fad aye a gwedəŋ: «Kâ tuwa bay, zəba dəre: Zil nakay na, a yaw abəra ma gwala i Yahuda, neŋgeye gwala i Davit. Neŋgeye kə ngwasa ka wu hay tebiye, ma pəliye ha wu məgəse dərewel neheye tasəla aye ada ma həndəkiye na dərewel.»

⁶ Tsa na, na ngatay a ndoweye, neŋgeye malətsa eye ma wuzlah i təv məndze i bəy. Madugula neheye kuro kuro sulo gər eye fad aye tə wu neheye fad aye tə lawara na a wuzlah. A ndzəkit bo na, wawa i təbaŋ, andza ta kəd na ahəl niye nəte. Dəram ka gər ngay tasəla ada dəre andaya faya tasəla dərmak. Dəre neheye tasəla aye na, məsəfəre neheye kame i Mbəlom aye, Mbəlom faya ma sləriye tay ha ka məndzibəra tebiye.

⁷ Wawa i təbaŋ niye a ye ka təv i ndo nakə mandza eye ka təv mändze i bəy aye. A ye naha na, a təma na dərewel abəra mə həlay i mənday ŋgay.

⁸ A təma faya abəra dərewel niye na, wu neheye faɗ aye ta madugula neheye kuro kuro sulo gər eye faɗ aye ta dəkw gurmets kame ŋgay. Nəteye niye tebiye kwa way ta gandzaval mə həlay ada ŋgwalak i gandayah hay mavəda eye ta gura andaya fataya dərmak maraha eye hay tə wu eye andaya tə pawa faya ako na, a ze huŋŋa. Wu niye a ze huŋŋa eye na, maɗuwule me i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye ta duwulaway naha me aye.

⁹ Tə ge dəmes wedəye. Ma məge dəmes tay nakə faya ta giye na, tə gwad:

«Nəkar na, ka sla da matəme dərewel nakay
ada mahəndəke na wu nakə tə gəs ha aye
dedek.

Hərwi ta kəɗ kar andza wawa i təbaŋ nakə tə
kəɗaway a Mbəlom aye,
ada ka səkəmatay ahaya ndo hay abəra mə
mezeleme tə bambaz yak,
ka həlatay ahaya ka təv i Mbəlom.

Kwa nəteye na, gwala waray,
kwa tə tsik me i gəma waray,
kwa slala waray,
kwa nəteye mandza eye ma gəma waray,
nəkar ka həlatay ahaya ka təv i Mbəlom.

¹⁰ Ka təra tay ha ndo yak hay, nəkar ka ləvateye gər.
Ka təra tay ha ndo məvəlay wu a Mbəlom
hərwi ada t̄a gay məsler a Mbəlom,
ada nəteye ta təriye bəy ka məndzibəra tebiye.»

¹¹ Tsa na, na ŋgatatay a gawla i Mbəlom hay,
gwezem gwezem haladzay ma pasliye bo bay. Tə

lawara na təv məndze i bəy ada wu neheye fad aye ta madugula neheye kuro kuro sulo gər eye fad aye teleleviw a wuzlah. Na tsəne dəmes tay.

¹² Tə gawa dəmes ta magala, Tə gwad:

«Wawa i təbaŋ nakə tə kəd na aye na,
gədaŋ tebiye mə həlay ŋgay,
zlele tebiye na, i ŋgay,
a sər wu hay tebiye,
neŋgeye gədaŋ eye.

Neŋgeye na, kə sla ndo hay
tā dəsłay ha gər ada tā zambaday.

Zəba faya təday, neŋgeye na, məzlaḅ eye.»

¹³ Tsa na, na tsəne məge dəmes i wu neheye tebiye Mbəlom a ge aye. Wu neheye mə mbəlom aye, neheye ka məndzibəra aye, neheye ma bəd aye, neheye ma dəlov aye, tə gawa dəmes tay eye, tə gwad:

«Zambadəkway a ndo nakə neŋgeye mandza eye ka
təv məndze i bəy aye
ada a ndo nakə neŋgeye andza wawa i təbaŋ aye,
dəsłakwatay ha gər.

Gədaŋ tebiye a yaw na, abəra ma nəteye.

Zəba, nəteye na, məzlaḅ eye hay ka tor eye.»

¹⁴ Wu neheye fad aye ta mbəda faya tə gwad: «Mâ təra andza niye!» Madugula neheye kuro kuro sulo gər eye fad aye na, ta dək w gurmets kame i ndo neheye nəteye mandza eye ka təv məndze i bəy aye ada tə dəsłatay ha gər.

6

*Wawa i təbaŋ a dazlay a məpəle ha wu neheye
tasəla tə bar ha dərəwel aye*

¹ Ahəl nakə Wawa i təbən a təma dərewel a həlay, a dazlay məpələ ha wu neheye tasəla tə bər ha dərewel aye na, na ngatay. A pəla ha nəte. Tsa na, na tsəne mətsike me abəra mə walaŋ i wu neheye fad aye, mətsike me ngay niye a ləv andza maləve i mbəlom, a gwad: «Dara!»

² Tsa na, na ngatay a pələs kudəkudək eye. Ndo mandza eye faya, tə lalaŋ eye mə həlay. Tə pay dzagwa i bəy a gər. Mata sle ka wu hay tebiye na, neŋgeye. A ye məge vərəm ada ma ngwasaweye fataya.

³ Wawa i təbən niye a pəla ha masulo i wu neheye tə bər ha dərewel aye. Na tsəne mətsike me abəra mə walaŋ i wu neheye fad aye, masulo eye mə walaŋ tay, a gwad sa: «Dara!»

⁴ Tsa na, pələs neŋged a yaw. Pələs niye na, a zəba ndozza andza ako. Ndo nakə mandza eye faya aye na, tə vələy gədaŋ ka məzle vərəm, maye ha ka məndzibəra hərwi ada ndo hay tã kəd bo. Tə vələy maslalam bagwar eye a həlay.

⁵ Tsa na, Wawa i təbən a pəla ha mamahkar i wu neheye tə bər ha dərewel aye. Tsa na, na tsəne mətsike me a tsənew abəra mə walaŋ i wu neheye fad aye, mamahkar eye mə walaŋ tay a wuda, a gwad sa: «Dara!» Kwayaŋŋa, na ngatay a pələs a zəba zenzen. Ndo nakə mandza eye faya aye na, agwada mə həlay ngay.

⁶ Na tsəne maləve i wu mə walaŋ i wu neheye fad aye andza mətsike me i ndo. A gwad: «Suloy nakə tə ge faya məsler hwapat aye a sla wuray bay. Ta səkəmiye daw agwada nəte tsa. Tadə bəle na, ta səkəmiye agwada mahkar.» A gwad sa: «I mal ta guzum na, ka nas ha bay.»

⁷ Wawa i təbən a pəla ha mafad i wu neheye tə bar ha dərəwel aye. Tsa na, na tsəne mətsike me a tsənew abəra mə walañ i wu neheye fad aye, mafad eye mə walañ tay a wuda, a gwad: «Dara!»

⁸ Tsa na, na ngatay a pəles mekeləñ eye a yaw. Mazəbe ngay eye na, a zəba kulah kulah andza gəngis. Ndo nakə mandza eye faya aye na, məzele ngay Mədahañ nakə ma kədiye ndo hay aye. Ndo nakə tə zalay Təv Məndze i Mədahañ hay aye na, faya ma pay bəzay. Ta ngəna ha məndzibəra fad. Tə vəlatay nəte ada tə vəlatay faya gədañ hərwi ada t̄a bəbazl tay ha ndo hay abəra mə dəma. Ta bəbazliye tay ha ta maslalam ada siye hay ta mətiye tə may, siye hay ta mətiye ta dəvats ada wu i pesl hay ta bəbazliye tay ha.

⁹ Wawa i təbən a pəla ha mazlam i wu neheye tasəla tə bar ha dərəwel aye. Tsa na, na ngatatay a ndo neheye tə kəd tay ha ahəl niye aye ma huvo i təv məvəlay wu a Mbəlom aye. Ndo neheye tə kəd tay ha ahəl niye na, hərwi ta təma bazlam i Mbəlom ada hərwi nakə tə dəwa ha parakka aye.

¹⁰ Ta wuda ta magala, tə gwad: «Bəy Maduweñ may nəkar na, tsədañña. Nəkar ka tsik na, dedek huya. Ndo neheye ka məndzibəra tə kədaw may aye, ka gateye sariya na, kəday? Ka gateye dəretsətseh na, kəday?»

¹¹ Tsa na, nəteye tebiye tə pa fataya petekəd kudəkudək eye. Tə gwadatay: «Həbum tsekweñ təmad təday, hərwi nəkurom tebiye kurom eye ka ndəvumaw zuk bay. Ndo mekeləñ eye hay andaya, nəteye malamar kurom neheye faya ta gay məsler a Mbəlom aye. Kutoñ ndo hay ta kədiye tay

ha təday andza nəkurom neheye tə kəfaw kurom aye dərmak.»

¹² Wawa i təbaŋ niye a pəla ha maməkwa i wu neheye tasəla tə bar ha dərewel aye. Kwayaŋŋa a pəla faya abəra na, məndzibəra a bəl haladzay dzekiḡ dzekiḡ. Pat a mbəfa andza peteked zenzen eye i mətuwe mədahaŋ. Kiye na, a təra ndozza andza bambaz.

¹³ Wurzla hay tə kutsaw abəra ma magərbəlom bəramama ka dala andza mandaḡalak i gurov neheye mətasl a kutsa ahaya abəra mə gərdaf aye.

¹⁴ Magərbəlom a dze tatəh andza tə pada dərewel. Dala neheye malawara eye ta dəlov aye ti ye abəra ka təv məndze tay hay. Mahəmba hay tə lətse abəra ka təv tay hay, ti ye a təv eye.

¹⁵ Ndo neheye ka məndzibəra aye tə ŋgaha bo tebiye, ta hway, tə ŋgaha bo a bəf hay ada tə tsal a mahəmba mata ŋgehe bo a lar. Beke hay ta ndo neheye nəteye beke hay bay aye, nəteye tebiye ta hway tə ŋgaha bo. Kwa bəy hay ada bagwar hay, kwa bəy i sidzew hay, kwa ndo i zlele hay ta gədan eye hay aye, nəteye tebiye ta hway.

¹⁶ Tə zalatay ka bo a mahəmba ada a hotokom hay, tə gwad: «Mbəzlumaw famaya ada kâ ŋgahum may tey, hərwi ada ndo nakə mandza eye ka təv məndze i bəy aye mâ ŋgatamay bay. Sa na, hərwi ada Wawa i təbaŋ mâ gəs may ta sariya bay,

¹⁷ hərwi həlay i məgəse ndo hay a sariya kə ndislew. Pat eye niye na, ndəray andaya masəmay naha bay.»

7

Gawla i Mbəlom a ge ɲgodgor ka ndo i Mbəlom hay ka da'ar

¹ Ma dəba eye na, na ɲgatatay a gawla i Mbəlom hay faɗ, nəteye malətsa eye ka kokway i məndzibəra faɗ. Faya ta geye me a mətasl neheye faɗ ka kokway i məndzibəra hərwi ada t̄a v̄əzl ka məndzibəra bay ada t̄a lamay a dala bay, kwa a dəlov, kwa a gərdaf hay, t̄a lamay bay.

² Na ɲgatay a gawla i Mbəlom nənɲed, a yaw mə bəzay. Mə həlay ɲgay na, wu məge ha ɲgodgor ka ndo i Mbəlom hay, i Mbəlom nakə nənɲeye ma ndziye ka tor eye. A zalatay a siye i gawla i Mbəlom neheye faɗ aye hərwi Mbəlom a v̄əlatay gədaɲ ka mənese ha dala ta yam. A zalatay ta magala,

³ a gwadatay: «K̄a nasum ha dala, yam ada ta dərizl i gərdaf hay zuk bay. Həbum, nəmaa giye ɲgodgor i Mbəlom ka ndo i məsler i Mbəlom hay təday.»

⁴ Tsa na, ndo neheye tə ge fataya ɲgodgor aye nəteye nday na, tə tsikenɲ. Nəteye gwezem temerre tə kuro kuro faɗ gər eye faɗ. Ndo neheye na, ti yaw ma gwala i Israyel hay tebiye.

⁵ Gwala i Yahuda nəteye 12 000, gwala i Ruben 12 000, gwala i Gad 12 000,

⁶ gwala i Aser 12 000, gwala i Naftali 12 000, gwala i Manase 12 000,

⁷ gwala i Simeyɲ 12 000, gwala i Levi 12 000, gwala i Isakar 12 000,

⁸ gwala i Zabulon 12 000, gwala i Yusufa 12 000, gwala i Bendzameɲ 12 000. Ndo neheye tebiye ta ge fataya ɲgodgor i Mbəlom aye.

Ndo neheye haladzay ti yaw ma slala hay wal wal aye

⁹ Ma dəba eye na, na ŋgatay a ndo hay haladzay mbərzəzza, ma pasliye bo bay. Ti yaw abəra ma gəma neheye ka məndzibəra aye tebiye. Ti yaw na, kwa abəra ma gəma waray, kwa ma gwala waray, kwa ma slala waray, kwa neheye tə tsik me i gəma waray waray aye. Nəteye tebiye kame i təv məndze i Bəy kame i Wawa i təbəŋ. Nəteye tebiye tə peteked kwedek kwedek eye ka bo ada nəteye tebiye ta hawal i gərɗaf nakə tə zalay təbah aye mə həlay tay hərwi mazambaɗay a Mbəlom.

¹⁰ Ta wuda ta magala, tə gwad:

«Məndza eye ka təv məndzay i bəy na, Mbəlom
kway ada Wawa i təbəŋ,
maa mbəl may ha na, nəteye.»

¹¹ Gawla i Mbəlom hay tebiye, tə lawara na təv məndze i bəy ada madugula neheye kame i Mbəlom aye ada ta wu neheye fad aye, tə lawara tay ha a wuzlah. Tsa na, ta dəkway gurmets, tə dəslay ha gər a Mbəlom.

¹² Tə gwad:

«Ayaw, mâ təra andza niye!
Məzlaɓ na, mə həlay i Mbəlom kway,
neŋgeye a sər wu, neŋgeye gədaŋ eye.
Gakway sisœ, dəslakway ha gər,
zambaɗakwa ha ka tor eye.
Zəbum, neŋgeye na, bagwar eye dedek! Amen!»

¹³ Nəte mə walaŋ i madugula neheye kuro kuro sulo gər eye fad aye, a tsətsah fagaya, a gwedeŋ: «Ka sər tay ha ndo neheye tə peteked kwedek kwedek eye ka bo aye ɗaw? Ti yaw na, mənɟay?»

14 Na mbəday faya, na gwaday: «Ŋgalaka, neŋ na sər bay. Maa sər duh na, nəkar bədaw?»

A mbədeŋ faya, a gwedeŋ: «Neheye na, ndo neheye tə səmay naha a dəretsətseh bagwar eye. Nəteye na, ta bara na peteked tay hay hərwi ada mâ təra kwedek kwedek tə bambaz i Wawa i təbaŋ.

15 Hərwi niye nakə nəteye mandza eye kame i təv məndze i bəy Mbəlom huya aye.

Faya ta zambadeye mə gay ŋgay pat pat, ta həpat kwa ta həvad.

Ndo nakə mandza eye ka təv məndze i bəy aye, faya ma gateye gər.

16 Nəteye na, may ma gateye sa bay, yam ma gateye sa bay dərmak.

Pat ma wuriye fataya sa bay,

wuray kwa tsekweŋ ma fəkiye tay ha andza pat sa bay,

kwa wu waray ma wuriye fataya sa bay,

17 hərwi Wawa i təbaŋ niye ma wuzlah i təv məndze i bəy niye ma təriye ndo mətsəkure tay.

Ma diye tay ha ka yam nakə ma vəliye sifa aye.

Mbəlom ma takadətay na yam dəre abəra ka dəre.»

8

Wawa i təbaŋ a pəla ha maduk i duk i matasəla i wu nakə tə bar ha dərewel aye

1 Ma dəba eye na, Wawa i təbaŋ a zla dərewel niye sa, a pəla ha faya abəra maduk i duk i wu nakə matasəla eye a zəkaw aye. A pəla ha na, wu hay tebiye mə mbəlom tə ndza dədik hus a mənit kuro kuro mahkar.

² Tsa na, na ɲgatay a gawla i Mbəlom hay tasəla, nəteye malətsa eye kame i Mbəlom aye. Tə vəlatay tolom hay tasəla.

³ Gawla i Mbəlom nənɟed andaya ta gəse mə həlay. Gəse niye na, maɲgara eye ta gura. Gəse niye maɲgara eye ta gura eye na, tə fəkaway a dəma wu nakə a ze huɲɲa eye a Mbəlom. Nənɟeye na, a yaw a lətse ka tsakay i təv nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom aye. Ta pay a dəma wu nakə tə fəkawa aye haladzay, mâ fəka hərwi ada ɟenɟis eye ada maɟuwule me i ndo məpe mədzal ɟər hay ka Yesu tâ tsal, tâ husa ka təv i Mbəlom. A fəka wu niye ka təv məfəke wu nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom kame i təv məndze i Mbəlom.

⁴ ɟenɟis i wu niye faya ma fəkiye, a yaw abəra mə həlay i gawla i Mbəlom, a tsal ka təv i Mbəlom. Andza niye, maɟuwule me i ndo məpe mədzal ɟər hay ka Yesu a husa ka təv i Mbəlom, Mbəlom a tsəne.

⁵ Tsa na, a zla gəse niye maɲgara eye ta gura eye, a zla ako ma təv nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom aye. A pa na a gəse, a rah ha. Tsa na, a kala ahaya ka məndzibəra. A kala ahaya na, maləve i mbəlom a ləv haladzay, mawutseɟe hay ta wutseɟe ada dala a ɟəl haladzay dzekiɟ dzekiɟ.

Tolom hay tasəla

⁶ Tsa na, gawla i Mbəlom neheye tasəla aye, tə ləva bo ta tolom hay hərwi məfe.

⁷ Tsa na, makurre a fa tolom ɲgay. A fa na, ndzalala, ako, bambaz, tə dzapa ka bo. Tə kutsaw ka məndzibəra. Kwayaɲɲa məndzibəra a ɲɟəna ka bo abəra təv mahkar, nəte ɲgay eye a təma təlmed

təlmed. Dərizli i gərdaf hay, ada guzer ηgədiz eye, ta təma tebiye heriyew heriyew.

⁸ Masulo i gawla i Mbəlom a fa tolom ηgay. A fa na, tə zla wuye bagwar eye andza mahəmba i ako, faya ma təmiye. Tə kal ha a bəlay bagwar eye. Bəlay niye a ηgəna mahkar, neηged nəte a təra bambaz.

⁹ Mamahkar i wu neheye nəteye mandza eye ma yam niye a təra bambaz aye tə mət tebiye. Kwəlalaη i yam hay tebiye tə nas ma təv eye niye.

¹⁰ Gawla i Mbəlom mamahkar eye a fa tolom ηgay. A fa na, wurzla bagwar eye a ηgwad əduf, a kalaw abəra ka magərmbəlom. A təma zləkəd zləkəd andza dərneh i ako. A dəd ka dəlov neheye ta ηgəna mahkar aye ada ka bədiyem hay, a nas tay ha.

¹¹ Wurzla niye na, məzele ηgay Duweeke. Neηged na, a təra duweeke. Ndo neheye ta sa yam niye na, ta mət haladzay hərwi a ge duweeke.

¹² Gawla i Mbəlom mafad eye a fa tolom ηgay. A fa tolom ηgay niye na, a kəd tay ha pat ta kiye ada tə wurzla hay. Nəteye na, andza madəsa eye hay təv mahkar. Təv nakə tə kəd a dəma aye na, a zəba zənzəη. Andza niye nəteye ta dəv lele sa bay. Həpat ta həvad ta ηgəna təv mahkar. Diye i pat neηged nəte na, a dəv ta həpat sa bay ada diye i kiye neηged nəte bəbay na, a dəv ta həvad sa bay.

¹³ Na zəba dərə na, na ηgatay a matsəv faya ma tsəviye ka magərmbəlom. A wuda ta gədaη, a gwad: «Waaw! Gadzi bo kurom i mey, gadzi bo kurom i mey, nəkurom ndo i məndzibəra hay na, ka hutumeye dəretsətseh. Siye i gawla i Mbəlom mahkar na, ta fa tolom tay zuk bay. Ahəl nakə

aza ta fa aye na, dəretsətseh ma deyeweye ka məndzibəra haladzay.»

9

¹ Gawla i Mbəlom mazlam eye a fa tolom ŋgay. A fa tolom ŋgay niye na, na ŋgatay a wurzla a dədaw abəra ma magərmbəlom ka dala. Tsa na, tə vəlay kəle i mahəndəke abəra ka bəd nakə kutsik bagwar eye fakalaw hay mandza eye mə dəma aye.

² Wurzla niye a həndək abəra mə dəma na, geŋgis a ndohwaw abəra mə dəma andza zler i ako. Geŋgis niye a dərəzl ka pat tekədəgəm, dəre a zəba bay tebiye zəŋzəŋ.

³ Tsa na, dzaray a bətsakwaw abəra ma geŋgis niye ka dala. Tə vəlatay gədan i mədze ndo andza hərdəde hay.

⁴ Tə gwadatay: «Kâ həpədum guzer bay, kâ nasum ha dərizl i gərđaf bay, wu neheye tə ndzohwaw aye tebiye kâ nasum tay ha bay. Gumatay dəretsətseh na, a ndo neheye ŋgodgor i Mbəlom ka da'ar tay bay aye.»

⁵ Ta vəlatay tsəved ka məkəde ndo hay mədahan eye bay. Tə gwadatay: «Gumatay dəretsətseh.» Ta gateye dəretsətseh na, kiye zlam. Dəretsətseh niye na, andza məwure i hərdəde.

⁶ A həlay niye na, ndo hay ta pəliye məməte ada tã mət hərwi ada dəretsətseh mâ gatay sa bay. Ane tuk na, ta hutiyə məməte bay. Məməte ma deyete ye a gər haladzay, ane tuk na, ta hutiyə məməte bay mədahan ma hwiye fataya abəra.

⁷ Dzaray niye hay ta ndzəkit bo andza pəles neheye tə gawa vəram aye. Wuye hay ka gər tay

andza dzagwa i bəy nakə tə ɲgar ta gura aye. Da'ar tay a ndzəkkit bo i ndo zezeɲ.

⁸ Məkwets tay na, zəbol eye andza məkwets i ɲgwas hay, ada zler tay hay andza zler i zıl.

⁹ Tə ɓar dərev tay hay tə wuye andza peteked i vərəm tə ɲgar ta ɓəre aye. Gwezleviyek tay hay tə ge zləm huwwa andza muta i pələs neheye nəteye haladzay faya ta diye a vərəm aye.

¹⁰ Hutel fataya andza hutel i hərdəde hay ada ta dzatay ha a ndo hay ta hutel niye hay dərmak. Mata vələtay gədaɲ ka mədzatay a ndo hay kiye zlam na, hutel tay niye hay.

¹¹ Bəy tay na, gawla nakə a ləvay gər a bəd nakə kutsik bagwar eye Fakalaw mandza eye mə dəma aye. Tə zalay tə bazlam i Yahuda hay na, Abaddoɲ. Tə bazlam i Gərek bəbay tə zalay Apolijon. Andza məgwede: Neɲgeye ndo mabəbezle wu hay.

¹² Dəretsətseh makurre eye ki ye abəra mə dəma. Siye dəretsətseh hay sulo ta deyeweye sa.

¹³ Gawla i Mbəlom maməkwa eye a fa toloom ɲgay. Na tsəne mətsike me a tsənew abəra ka dəram i təv nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom aye wal wal fad. Təv nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom niye maɲgara eye ta gura, mapa eye kame i Mbəlom.

¹⁴ A gwaday a gawla i Mbəlom maməkwa eye: «Pəla tay ha gawla niye hay fad tə ɓar tay ha ka me i dəlov bagwar eye niye tə zalay Efrat aye.»

¹⁵ Gawla neheye fad tə tsik fataya aye na, Mbəlom a patay məpesle həlay hərwi ada tâ ge məsler ma məve eye niye, ma kiye eye niye, ma məhəne eye niye ada ma ɓəre eye niye. Andza niye a həl tay ha na, hərwi ada tâ ɲgəna ha məndzibəra

təv mahkar. Təv nəte na, ta bəbazl abəra mə dəma ndo hay kədəts. Kwayanğa ahəl nakə mətsike me niye a gwafay a gawla i Mbəlom «Pəla tay ha» aye na, gawla i Mbəlom niye a ye, a pəla tay ha.

¹⁶ Tsa na, sidzew hay haladzay ti yaw, nəteye mandza eye ka pəles hay. Nəteye nday na, ta tsiken. Nəteye na, gwezem temerre sulo madzəga gwezem.

¹⁷ Ma məsine ga na, na ɲgatatay a pəles hay ada ta ndo neheye mandza eye fataya aye. Nəteye na, pe-teked i vərəm ka bo slala mahkar. Siye hay ndozza andza ako, siye hay a zəba mbəlommbəlom, siye hay a zəba kudewawa kudewawa. Gər i pəles niye hay ta ndzəkit bo andza gər i zıl. Ako ta geɲgis eye a ndohwaw abəra mə bazlam tay hay ada tə wu eye andaya a təmawa wafafa andza wur i asana.

¹⁸ Dəretsətseh neheye wal wal mahkar aye a kəd tay ha ndo hay. A kəd tay ha na, ma təv nakə a ɲgəna ha mahkar a zla nəte aye. Dəretsətseh neheye wal wal mahkar aye na, ako, geɲgis ada tə wu nakə a təma andza wur i asana aye. Tə ndohwaw abəra mə bazlam i pəles hay, ta bəbazl tay ha ndo hay.

¹⁹ Andza niye, maa vəl gədan a pəles hay ka mäge wu nakə lele bay aye a ndo hay na, bazlam tay. Ane tuk na, hutel tay hay tə gawatay dəretsətseh a ndo hay dərmak. Hutel tay hay na, a ndzəkit bo dədœ, gər fataya andza gər i dədœ, tə dzawa tay ha ndo hay.

²⁰ Siye i ndo neheye ta zəkaw aye ta mət tə dəretsətseh neheye mahkar aye bay, nəteye huya ta gər ha mezeleme tay bay. Nəteye faya ta dəslay ha gər a fakalaw ada a kule neheye bo tay aye tə

ngar aye. Faya ta ngariye kule niye hay ta gura, siye hay ta bəre, tə kwar, tə mbəzew ada siye hay ta lambad ta mayako. Wu neheye na, tə ngatay a dərə bay, tə tsəne wuray kwa tsekwen bay, ta həhal bay. Ane tuk na, nəteye faya ta dəslatay ha gər huya.

²¹ Ndo neheye dərmaḱ nəteye faya ta kədiye ndo hay huya. Ta gər ha mäge masuwayaḱ bay. Nəteye madaḱ eye hay ada ta mäge madama, nəteye faya ta kəliye. Nəteye faya ta giye huya andza niye, ta gər ha mezeleme bay.

10

Gawla i Mbəlom tə dərewel wawa eye

¹ Ma dəba eye na, na ngatay a gawla i Mbəlom mekeleḱ eye, gədaḱ eye haladzay, a mbəzlaw mə mbəlom. Peteked ngay nakə ka bo aye na, pazlay. Kulay a lawara na gər ngay həndits. Da'ar ngay a wuzl dərə andza pat. Sik ngay hay andza dərneh i ako.

² Dərewel wawa eye mə həlay ngay, mahəndəka eye. A pa na sik i həlay i məndaḱ ngay ka gər i bəlay. Sik i həlay i gula na, a pa na, ka dala.

³ A wuda ta magala. Mawude ngay niye na, a ləv andza maḱgərəze i zil. A wuda andza niye na, na tsəne maləve i mbəlom madzəga tasəla hərwi mambədaw faya.

⁴ Na tsəne maləve i mbəlom niye na, həbe a seḱ məwetse wu nakə a tsik aye. Ane tuk na, na tsəne mətsike me mekeleḱ eye mə mbəlom, ndoweye a gwad: «Kâ watsa wu nakə maləve i mbəlom a tsik aye bay. Bazlam neheye na, ndəray mâ sər bay.»

⁵ Gawla i Mbəlom niye a pa na sik ŋgay nəte ka gər i bəlay, neŋged ka dala aye na, a zla həlay i mənday a mbəlom,

⁶ a mbada ta məzele i Mbəlom, hərwi Mbəlom na, ma ndziye ka tor eye, kə ge magərmbəlom tə wu neheye mə dəma aye tebiye, kə ge məndzibəra tə wu neheye mə dəma aye tebiye, kə ge bəlay tə wu neheye mə dəma aye tebiye. Gawla i Mbəlom niye a mbada na, a gwad: «Wu nakay ma giye bo kwayaŋŋa anəke.»

⁷ A gwad sa: «Aza gawla i Mbəlom matasəla eye kə fa tolom ŋgay na, Mbəlom ma ndəviye ha wu ŋgay neheye mənğaha eye, ma giye andza nakə a tsikatay a ndo i məsler neheye ta da ha bazlam ŋgay aye.»

⁸ Ndo nakə a tsikenew me mə mbəlom aye, a gwedenew sa: «Do, zla dərewel niye mahəndəka eye mə həlay i gawla i Mbəlom nakə malətsa eye, sik ŋgay nəte ka gər i bəlay, neŋged ka dala aye.»

⁹ Na ye ka təv i gawla i Mbəlom niye, na həndzəd naha ka təv ŋgay, na gwaday: «Vələŋ dərewel wawa eye niye.»

A gweden: «Zla, həpəd. Ka həpədiye na, ma tsəhəniye fakaya mə bazlam andza wum. Ane tuk na, ka sədaka na a huđ na, ma təriye sərekeke.»

¹⁰ Tsa na, na zla dərewel niye mə həlay i gawla i Mbəlom aye, na həpəd. A tsəhən mə bazlam ga andza wum. Na sədaka na a huđ na, a təra ŋgway sərekeke.

¹¹ Tsa na, tə gweden sa: «Ka diye ha bazlam i Mbəlom nakə ma tsikiye ka slala wal wal aye, ka gəma hay, ka bəy tay hay aye. Kwa neheye tə tsik

bazlam i gəma hay wal wal aye, ka diye ka datay ha.»

11

Ndo məhəle mbal i Mbəlom hay sulo

¹ Ma dəba eye na, tə vələŋ sakwal andza wu mələve wu nakə tə ləvawa ha aye. Tsa na, tə gwedeŋ: «Lətse, do ta ləva na gay i məvəlay wu a Mbəlom ta təv məvəlay wu a Mbəlom. Pasla tay ha ndo neheye tə dəsławay ha gər a Mbəlom mə dəma aye.

² Ane tuk na, kâ ləva na dalabəra eye nakə ma bəra aye bay, gər ha andza niye hərwi Mbəlom ka mbərəm məvəlatay ha a ndo neheye tə sər na bay aye. Ta mbəzliye ha gəma niye tsədəŋŋa, gay i Mbəlom mə dəma aye ma kiye kuro kuro fad gər eye sulo.

³ Na sləriye tay ha ndo neheye sulo ta tsikiye ka neŋ aye. Ta piye ka bo peteked'i mətuwe mədahaŋ, ta diye ta diye ha bazlam a həlay niye. Andza məgwede na, ta diye ha məhəne gwezem temerre sulo tə kuro kuro məkwa.»

⁴ Nətəye na, dərizl i gərɗaf ha sulo, tə zalatay *olive*, lalam hay sulo dərma. Nətəye kame i Bəy Maduweŋ nakə faya ma ləviye məndzibəra aye.*

⁵ Tadə ndo mənə dərə tay hay a satay məgatay wu ŋwalak eye bay aye na, ako ma ndohwaweye abəra mə bazlam tay, ma bəbazliye tay ha ndo mənə dərə tay niye hay. Ndo mənə dərə tay hay ta mət na, andza niye, tsəved andaya mətəme bay.

⁶ Ahəl nakə faya ta diye ha bazlam ga aye, ta sliye faya məsikay me a yam: «Kâ pa bay» hus a pat

* 11:4 Zəba mə Zakari 4.1-14.

nakə ta ndəv ha aye. Ta sliye faya mətsikay me a yam hərwi ada mâ təra bambaz. Ta sliye faya məvəlatay dəretsətseh a ndo i məndzibəra hay wal wal andza nakə a satay aye.

⁷ Ane tuk na, ahəl nakə aza ta ndəv ha mətsike bazlam i Mbəlom aye na, wu i pesl eye andaya ma tsalaweye fataya ma bədf nakə kutsik bagwar eye, ma giye fataya vəram. Ma sliye fataya, ada ma kədiye tay ha.

⁸ Mədahañ tay na, ndəray ma liye bay. Ta ndziye ka dala barbarra eye, ma wuzlahgəma bagwar eye nakə tə kədf mə dəma Bəy Maduwenñ tay aye. Məzele i gəma niye hay na, Sodom ta Ezipt.

⁹ Mədahañ tay na, ndo hay ka məndzibəra ma gwala hay wal wal ta deyeweye, kwa slala ka waray ka waray aye, kwa ndo neheye tə tsik bazlam i gəma waray waray aye, kwa gəma hay, ta zəbiye ka mədahañ tay məhəne mahkar tə məzaw. Ta kərahiye ndo hay tâ la tay ha bay.

¹⁰ Ma deyete ye a gər a ndo i məndzibəra hay haladzay hərwi ta kədf tay ha ndo neheye sulo aye. Ta giye magurlom, ta vəliye a bo wu kəriye. Ta ɲgwasiye hərwi ndo mədf ha bazlam i Mbəlom neheye sulo aye ta gatay dəretsətseh a ndo i məndzibəra hay haladzay tə bazlam i Mbəlom nakə faya ta diye ha aye.

¹¹ Ahəl nakə məhəne mahkar ta məzaw a ye abəra mə dəma na, Mbəlom a vəzl məsəfəre ɲgay a ndo neheye sulo aye hərwi ada tâ huta sifa. Mbəlom a vəzl a dəma məsəfəre ɲgay na, tə lətse ka mbəlom. Ndo neheye tebiye tə ɲgatatay aye na, ta dzədzar haladzay.

12 Tsa na, ndo neheye sulo aye tə tsənew mətsike me bagwar eye mə mbəlom, a gwadətay: «Tsalumaw kanan a gəma.» Tsa na, pazlay a ngaha tay ha, tə tsal a mbəlom, ndo mənə dəre tay hay faya ta zəbiye fataya.

13 Kwayaŋŋa a həlay niye dala a bəl haladzay dzekiḅ dzekiḅ. Gəma a ngəna kuro, nəte ngay eye a mbəzl hele hele. Ndo hay gwezem tasəla ta mət hərwi dala nakə a bəl aye. Siye i ndo neheye nəteye ta mət təbey aye na, ta dzədzar haladzay, ta zambadaya a Mbəlom nakə mə mbəlom aye.

14 Andza niye, dəretsətseh masulo eye ki ye abəra mə dəma. Dəretsətseh mamahkar eye ma deyeweye.

Tolom matasəla eye

15 Ma dəba eye na, gawla i Mbəlom matasəla eye a fa tolom ngay. Mətsike me bagwar eye hay ta ləvaw mə mbəlom, tə gwad:

«Bəy Maduweŋ kway Mbəlom ta Kəriste ngay
ta pa mələve i bəy tay ka məndzibəra.
Mbəlom ma ləviye ka tor eye.»

16 A ndəv ha mətsike me na, madugula neheye kuro kuro sulo gər eye fad mandza eye ka təv məndze i bəy kame i Mbəlom aye tə dəkw gurmets kame i Mbəlom, tə dəslay ha gər.

17 Tə gwad:

«Bəy Maduweŋ Mbəlom bagwar eye,
nəkar andaya anəke ada nəkar andaya ahəl
niye.

Nəmaa gaka sisə hərwi gədaŋ yak,
hərwi ka həl ka pa wu hay tebiye a həlay yak,
ka də ha nəkar na, bəy.

18 Siye i slala i ndo neheye ta təra ndo yak hay bay aye na,

ta ge mevel ka nəkar haladzay.

Anəke na, həlay eye kə slaw nəkar ka giye fataya mevel.

Həlay i məge sariya ka mədahañ hay kə slaw.

Həlay nakə ka vələteye wu i merəbe a ndo i məsler yak neheye faya ta da ha bazlam yak aye.

Ka vələteye wu i merəbe tay a ndo yak hay tebiye, kwa a ndo neheye makətsa bo eye,

kwa a ndo neheye bagwar eye,

ka vələteye a ndo neheye faya ta rəhakeye ha gər eye tebiye.

Ndo neheye faya ta nasiye ha məndzibəra aye na, ka bəbazliye tay ha hele hele.»

19 A ndəv ha mətsike na, gay i mədəslay ha gər a Mbəlom a həndək mə mbəlom tuwañ. Zlañgatsa nakə dərewel i məbere dzam mə dəma aye na, andaya mə gay eye niye. Anəke na, kwa way kə ŋgatay. Mawutsədə hay ta wutsədə wutsid wutsid. Maləve i mbəlom ka ŋgərəz, dala kə bəl ada ndzalala hay ta kutsaw haladzay.

12

Ŋgwas ta gədam bagwar eye

¹ Ma dəba eye na, wuye a mbəzlaw mə mbəlom, a ge masuwayañ. Na ŋgatay a ŋgwas eye andaya, peteked ŋgay nakə ka bo aye na, pat. Kiye mə hud i sik ŋgay. Peteked nakə a bər a gər aye na, wurzla hay kuro gər eye sulo, peteked ŋgay niye a bər a gər aye na, andza dzagwa i bəy.

² Nğwas eye niye na, ta wawa mə hud, faya ma wiye ada neŋgeye faya ma ndalamiye ha. Neŋgeye faya ma wudiye ka bo hərwi a wur faya.

³ Wu mekelen eye a ge masuwayaŋ haladzay, a mbəzlaw abəra mə mbəlom sa. Wu niye na, bagwar eye a zəba ndozza andza ako, a ndzəkit bo gədam. Gər ŋgay hay tasəla, hərikke hərikke tə dzagwa i bəy hay tasəla. Dəram hay andaya faya kuro. ⁴ Wurzla neheye ka magərmbəlom aye, a ŋəna ha təv mahkar. A zla diye nəte, a ŋgwad tay ha ta hutel ŋgay ada a kutsa tay ahaya ka dala. A lətse ka təv i ŋgwas niye faya ma wiye wawa aye, kə wa na, ma zliye wawa niye ma həpədiye.

⁵ Nğwas niye a wa wawa hasləka eye. Ma təriye bəy nakə ta gədaŋ eye ma ləviye gəma hay wal wal aye tebiye. A wa na wawa niye na, tə zla na kwayaŋŋa tə hway ha ka təv i Mbəlom ada kame i təv məndze i bəy ŋgay.

⁶ Ane tuk na, ŋgwas niye a hway a kəsaf a təv nakə Mbəlom a ləvay ha bo aye. Mbəlom ma geye gər mə dəma. Ma ndziye məhəne gwezem ta temerre sulo tə kuro kuro məkwa.

⁷ Tsa na, tə ge vərəm mə mbəlom. Misel, gawla i Mbəlom, ta gawla ŋgay hay tə ge vərəm ta gədam. Gədam ta gawla ŋgay hay tə ge vərəm ta nəteye dərmak.

⁸ Ane tuk na, Misel ta gawla ŋgay hay tə sla fataya, ta həhar tay ha. Ta vələtay tsəved məndze mə mbəlom sa bay.

⁹ Tə kala ahaya gədam niye bagwar eye a bəra. Neŋgeye na, guram i dədəe nakə ahəl niye a vawatay gər a ndo i məndzibəra hay aye. Tə zalay na, bəy i məsəfəre neheye lele bay aye. Məzele ŋgay

mekelenj eye na, Fakalaw. Tə kala ahaya abəra mə mbəlom ka dala ta gawla ŋgay hay tebiye.

¹⁰ Ma dəba eye na, na tsənew mətsike me a ləvaw mə mbəlom, a gwad:

«Anəke na, Mbəlom kə təma may ha.

A də ha na, neŋgeye a ze wu hay tebiye,
bəy na, neŋgeye.

Anəke na, ka ŋgatakway a Kəriste ŋgay
ka bəz ha gədaŋ ŋgay

hərwi ta kala ahaya ndo nakə a həlawatay na sik a
malamar kway hay aye.

A həlawa fataya me ka təv i Mbəlom ta həvad
ta həpat, pat pat.

¹¹ Ane tuk na, nəteye na, ta sla faya.

Tə sla faya na, hərwi Wawa i təbaŋ a mbəda tay
ahaya tə bambaz ŋgay.

Tə sla faya sa na, hərwi bazlam i Mbəlom nakə tə
dətatay ha a ndo hay aye.

Tə vəl ha məsəfəre tay na, andza niye.

¹² Hərwi niye mənğwese mâ ge andaya mə mbəlom
ada ta nəkurom neheye hay mə dəma aye,
ŋgwasum tuk.

Nəkurom dala ta bəlay mata hute dəretsətseh na,
nəkurom

hərwi Fakalaw kə mbəzla naha ka təv kurom,
dərev a ndalay haladzay.

Hərwi a sər ha məndze ŋgay na, a zəkayaw tsek-
weŋ.»

¹³ Gədam niye bagwar eye a zəba dəre ta kala
ahaya mə mbəlom na, a pa bo ka mahəhere ŋgwas
niye a wa wawa hasləka eye.

¹⁴ Ane tuk na, tə pay gwezleviyek sulo andza i
matsəv hərwi ada mâ tsəv ha a kəsaf a təv nakə

Mbəlom a ləvay ha bo aye. Mbəlom ma geye gər, ma ndziye mə dəma məve mahkar tə məzaw. Ma ndziye na, ma təv nakə gədam ma sliye məgəse na bay aye.

¹⁵ Gədam niye a vənahaw yam abəra mə hud haladzay andza dəlov, hərwi ada yam mâ pay bəzay a ηgwas niye ada mâ zla na.

¹⁶ Ane tuk na, dala ka dzəna na ηgwas niye. A ta ka bo bəra tsədək. Tsa na, a sa dəlov niye faya ma ndohwaweye abəra mə bazlam i gədam aye.

¹⁷ Gədam a ηgatay andza niye na, dərev a ndalay ka ηgwas niye haladzay. A mbəda gər a dəba, a ye a ge vərəm ta wawa i ηgwas niye hay. Wawa niye hay na, ndo neheye faya ta rəhay ha gər a bazlam i Mbəlom mapala eye ada faya ta diye ha bazlam i Yesu aye.

¹⁸ Gədam niye a ye, a ndza ka me i bəlay.

13

Wu i pesl hay

¹ Tsa na, na ηgatay a wu i pesl wuray a ndohwaw abəra ma bəlay. Gər hay faya tasəla ada dərəm hay faya kuro. Ka dərəm neheye tebiye na, dzagwa i bəy faya hərrikke hərrikke. Ka gər neheye tasəla aye na, tə watsa fataya məzele nakə lele bay aye, i mətsalay ka gər a Mbəlom.

² Wu i pesl niye na, a ndzəkit bo dəvar. Sik ηgay hay andza sik dərleŋge. Bazlam ηgay andza bazlam i zil. Gədam a vəlay gədan ηgay haladzay a wu i pesl niye. Tsa na, a vəlay tsəved mâ ye, mâ ndza ka təv mədze i bəy ηgay.

³ Na zəba ka wu i pesl niye, gər ηgay nəte na, andza ta gay mbəlak. Kə sər məməte ha. Ane tuk na, mbəlak ηgay niye a paha. Wu i pesl niye a gatay a ndo i məndzibəra hay andza masuwayaη. Ndo hay ta dazlay məpay bəzay.

⁴ Nəteye tebiye tə dəslay ha gər a gədam dərmaκ hərwi nakə a vəlay gədaη a wu i pesl niye aye. Tə dəslay ha gər a wu i pesl dərmaκ, tə gwad: «Gədaη eye andza wu i pesl nakay na, way? Mata sle məge vəram ta neηgeye na, way? Ndəray andaya andza neηgeye bay.»

⁵ Tə vəlay tsəved a wu i pesl niye ka məge zlapay kame i ndo hay ada ka mətsalay ka gər a Mbəlom. Tə vəlay tsəved ka məge andza niye na, kiye kuro kuro faɖ gər eye sulo.

⁶ A dazlay a mətsalay ka gər a Mbəlom. A tsalay ka gər a məzele i Mbəlom ada a təv nakə Mbəlom mandza eye mə dəma aye. Ada a neheye mandza eye mə mbəlom aye dərmaκ.

⁷ Ta vəlay tsəved ka məge vəram ka ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu dərmaκ ada m̄a ηgwasa fataya. Ta vəlay gədaη ka mələve kwa gwala waray waray, mələve kwa slala waray waray, kwa ndo neheye tə tsik bazlam i gəma waray waray aye ada ka gəma hay tebiye.

⁸ Ndo i məndzibəra hay tebiye ta dəslay ha gər. Maa zəkaw na, ndo neheye tə watsa məzele tay a dərewel nakə tə watsa a dəma məzele i ndo neheye ta huta sifa aye. Nəteye tə watsa məzele tay na, kwa ahəl nakə ta ge məndzibəra zuk bay aye. Dərewel nakay na, i Wawa i təbaη nakə tə kəd na ahəl niye aye.

⁹ Ndo nakə zləm andaya faya hərwi mətsəne na,

mâ pay zləm a wu nakə na tsikiye lele.

¹⁰ Mbəlom a gwad: «Ndo nakə tə wa na hərwi ada ndo mənə dəre ngay tâ gəs na na, ta gəsiye na dedek.» Tadə Mbəlom kə gwad: «Tâ kəd na ta maslalam» na, ta kədiye ta maslalam dedek. Kə ge andza niye na, ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu tâ səmay naha, tâ gər ha tsəved i Mbəlom bay. Andza niye, ta ndziye bəñbəñ.

¹¹ Ma dəba eye na, na ngatay a wu i pesl mekelen eye a ndohwaw abəra ma bəd. Dəram ka gər ngay sulo andza wawa i təbən. Ane tuk na, a tsik me andza i gədam.

¹² Gədan ngay andaya andza i wu i pesl nakə kurre aye. A gawa wu neheye a ge masuwayən aye kame i wu i pesl nakə a tsalaw ma bəlay aye. A gatay kutoñ a ndo i məndzibəra hay ada a wu siye hay tebiye, a gwadətay: «Dəslumay ha gər a wu i pesl nakə mbəlak ngay a paha aye.»

¹³ Kə ge wu neheye a ge masuwayən aye hal-adzay. Kə ge wu nakə ada ako mâ mbəzlaw abəra mə mbəlom aye. A yaw ka məndzibəra, ndo hay tebiye ta ngatay

¹⁴ a vatay gər a ndo i məndzibəra hay hərwi ta vəlay tsəved ka mäge wu neheye a ge masuwayən aye kame i wu i pesl nakə kurre aye. A gwadətay: «Gum kule hərwi mədəslay ha gər a wu i pesl nakə kurre tə gay mbəlak ta maslalam, ane tuk na, kə mət bay aye.»

¹⁵ Wu i pesl niye masulo eye a huta gədan mavəzle məsəfəre a kule niye a ndzəkit bo andza wu i pesl aye hərwi ada mâ tsik me, ada ma sliye faya məkədə ndo neheye ta kərah mədəslay ha gər aye.

¹⁶ A gatay kutoŋ a ndo hay tebiye, wawa hay, bagwar hay, kwa ndo i zlele hay, kwa a ndo i mətawak, kwa beke hay, kwa a ndo neheye beke eye hay bay aye, a gatay kutoŋ ka matəme ŋgodgor ka həlay i mənday kəgəbay ka da'ar aye.

¹⁷ Ndo nakə ŋgodgor niye andaya faya bay aye na, ma sliye faya masəkəme wu kəgəbay masəməke ha wu bay. Ŋgodgor niye na, məzele i wu i pesl niye ada məpesle wu i məzele ŋgay.

¹⁸ Ane tuk na, ndo hay t̄a ge metsehe lele. Ndo nakə a tsah aye na, lamba niye a say məgwede mey na, ma sliye faya məsəre. Lamba niye a da ha na, ndo zezəŋ hay. Lamba niye na, temerre məkwa t̄a kuro kuro məkwa gər eye məkwa.

14

Dəmes nakə ndo i Mbəlom hay ta giye aye

¹ Na zəba d̄əre sa na, na ŋgatay a Wawa i t̄əbaŋ malətsa eye ka mahəmba nakə t̄ə zalay mahəmba i Siyoŋ aye. Nəŋgeye ta nəteye, məzele ŋgay ta məzele i Mbəlom Bəba ŋgay mawatsa eye ka da'ar. Ndo niye hay na, nəteye gwezem temerre t̄ə kuro kuro fad gər eye fad (144 000).

² Tsa na, na tsəne mətsike me a tsənew mə mbəlom. A ləv andza yam nakə a vaw mə mahəmba aye. A ləv andza maləve i mbəlom. Mətsike me nakə na tsəne aye a ləv lele andza faya ta fiye gandzaval.

³ Maa ge dəmes niye na, ndo neheye gwezem temerre t̄ə kuro kuro fad gər eye fad (144 000) na ŋgatatay aye. Nəteye malətsa eye kame i t̄əv məndze i bəy Mbəlom, kame i madugula hay ada

kame i wu neheye fad nətəye ta məsəfəre aye. Nətəye faya ta giye dəmes wedəye. Dəmes niye ndəray ma sliye faya məge bay. Maa ge dəmes niye na, ndo neheye Mbəlom a mbədatay ahaya abəra ka məndzibəra aye dəkdək tsa.

⁴ Nətəye na, tsədaŋŋa mənese kwa tsekweŋ andaya fataya bay. Ta ge madama bay. Nətəye na, Wawa i təbaŋ ma diye kwa a ŋgay na, tə paway bəzay. Mə walaŋ i ndo i məndzibəra hay Mbəlom a mbəl ha na, nətəye hərwi ada tâ təra i ŋgay ada i Wawa i təbaŋ.

⁵ Ta raw me dāda bay, mənese andaya fataya kwa tsekweŋ bay.

Gawla i Mbəlom hay mahkar

⁶ Tsa na, na ŋgatay a gawla i Mbəlom neŋged faya ma tsəviye ka magərmbəlom. Faya ma deyeweye mədə ha Labara Ŋgwalak eye nakə ma ndziye ka tor eye. Ma diye ma dātay ha a ndo i gəma hay tebiye, a gwala hay tebiye, a ndo neheye tə tsik me i gəma waray waray aye tebiye ada slala hay tebiye.

⁷ Gawla i Mbəlom niye a tsikatay ta magala, a gwadātay: «Rəhumay ha gər a Mbəlom, zambadumay, hərwi həlay məgatay sariya a ndo hay kə slaw. Dəslumay ha gər. Maa ge magərmbəlom ta dala ada ta yam hay na, neŋgeye.»

⁸ Tsa na, na ŋgatay a gawla i Mbəlom masulo eye a yaw ma dəba i gawla i Mbəlom nakə kurre aye sa, a gwad: «Ka ndəv tsiy! Babilon gəma bagwar eye ma mbəzliye, ta dedək ka mbəzl hele hele. Ka bəz ha mənese ŋgay nakə a yay a gər andza guzom aye, ka bəz ha kwa a gwala waray waray.»

⁹ Gawla i Mbəlom mamahkar eye a yaw sa. A tsik ta magala, a gwad: «Ndo neheye faya ta dəslay ha gər a wu i pesl niye a tsalaw ma bəlay aye ada faya ta dəslay ha gər a kule i wu i pesl niye, neheye ta təma ɲgodgor i wu pesl niye ka da'ar tay ada ka həlay tay aye na,

¹⁰ Mbəlom ma gateye dəretsətseh. Gəse tay na, Mbəlom ma rahateye ha tə dəretsətseh. Ndo neheye ta diye na, a ako ada a wuye a təma wafafa andza asana. Ta siye dəretsətseh kame i gawla i Mbəlom hay ada kame i Wawa i təbaɲ.

¹¹ Geɲgis i ako nakə faya ma gateye dəretsətseh huya aye ma ndəviye dāda bay. Nəteye tə dəslay ha gər na, a wu i pesl ada a kule i wu i pesl. Ta təma ɲgodgor ɲgay ka bo tay. Ta hutiye mazəzukuw bo dāda bay. Ta həpat, ta həvad, ta siye dəretsətseh.»

¹² Nəkurom ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu, nəkurom neheye faya ka rəhumay ha gər a bazlam i Mbəlom mapala eye aye ada ka pum mədzal gər kurom ka Yesu aye, səmumay naha.

¹³ Na tsəne mətsike me a tsənew mə mbəlom, a gweden: «Dazlay a məwetse anəke, do ha kame kame ndo neheye tə pa mədzal gər ka Bəy Maduweɲ aye ada neheye tə mət ma məpe mədzal gər ka Bəy Maduweɲ aye. Nəteye na, Mbəlom ma ta piye fataya ɲgama.»

Məsəfəre Tsədaɲɲa eye a mbəda faya, a gwad: «Ayaw, andza niye. Məsler tay na, ka ndəv, tā zəzukuw bo hərwi hohway i məsler tay a da ha na, nəteye lele.»

Wu nakə ma ta ndzatay a gər a ndo hay ahəl nakə məndzibəra ma ndəviye

14 Na zəba dəre sa na, na ɲgatay a pazlay kwedek kwedek. Wuye andaya ka pazlay niye. Wu niye na, a ndzakit bo ndo zezeɲ. Dzagwa i bəy nakə tə ɲgar ta gura aye mə gər ɲgay. Bembek mə həlay ɲgay. Bembek niye na, matasla eye lele hepepe.

15 Gawla i Mbəlom mekeleɲ eye a yaw abəra mə gay i mədəslay ha gər a Mbəlom. A wuda ta magala, a gwadəy a ndo niye mandza eye ma pazlay aye: «Zla bembek yak ada dza ha daw, hərwi wu kə nah ka dala, kə sla mədze.»

16 Tsa na, ndo nakə mandza eye ma pazlay aye a kal ha bembek ɲgay ka dala, a dəs na wu nakə ka məndzibəra aye tebiye.

Mbəlom ma ta gateye dəretsətseh a ndo i sewed hay

17 Tsa na, na ɲgatay a gawla i Mbəlom neɲged mə mbəlom. A yaw abəra mə gay i Mbəlom. Bembek mə həlay, matasla eye hepepe dərmak.

18 Gawla i Mbəlom neɲged a yaw abəra ka təv nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom aye. Neɲgeye na, a ləvay gər a ako. A yaw a zalay a gawla i Mbəlom nakə bembek matasla eye hepepe mə həlay ɲgay aye ta magala, a gwadəy: «Zəba ka hohway i dərizl i gərdaf neheye ka məndzibəra aye, ta nah. Zla bembek yak, do ta dəs.»

19 Andza niye, gawla i Mbəlom niye a kal ha bembek ɲgay ka dala, a ye a dəs hohway i wu neheye abəra ka dala. A həl hohway niye hay, a ye a kwats ha ka təv nakə bagwar eye ta sləratawa a dəma hohway hay hərwi məditse yam eye nakə mə dəma aye. Təv niye a da ha na, mevel i Mbəlom.

²⁰ Təv nakə ta sləratawa a dəma hohway hay aye na, dərenj ta wuzlahgəma. Ahəl nakə faya ta dıtsiye na, maa nğəzaw abəra mə dəma na, bambaz düh. A va tuwwa andza yam nakə faya ma viye mə magayam aye. A va na, kilomiter temerre mahkar. Tadə pəles mâ lətse a dəma na, ma zəbaweye abəra mə dəma bay. Mata zəbaw na, gər eye dekdek.

15

Gawla i Mbəlom hay tasəla tə dəretsətseh hay tasəla

¹ Ma dəba eye na, na nğatay a wu mekelənj eye a ge masuwayaŋ mə mbəlom. A geŋ hərbaəbəkka. Na nğatay a gawla i Mbəlom hay tasəla, kwa way dəretsətseh nəte nəte mə həlay tay. Neheye na, maduk i duk i dəretsətseh hay hərwi ta ndəviye ha na, mevel i Mbəlom.

² Tsa na, na nğatay a wu eye andza bəlay a wuzl dəre andza malam, ako mə dəma dərmak. Na nğatatay a ndo neheye tə sla ka wu i pesl niye aye ada nəteye ta dəslay ha gər a kule nğay təbey aye. Nəteye ta kərah matəme nğodgor i məpesle wu i məzele nğay nakə tə zalay məpesle wu aye. Nəteye malətsa eye ka me i bəlay niye a dəv andza malam aye. Nəteye na, ta gandzaval neheye Mbəlom a vəlatay aye mə həlay.

³ Nəteye faya ta giye dəmes andza i Musa ndo i məsler i Mbəlom nakə a gawa ahəl niye aye ta dəmes i Wawa i təbaŋ. Tə gwadawa:

«Bəy Maduweŋ Mbəlom, nəkar gədaŋ eye ka gər i wu hay tebiye,
məsler yak na, bagwar eye ada lele haladzay.
Nəkar Bəy i gəma hay tebiye,

wu neheye faya ka giye na, mənese kwa tsekwen andaya mə dəma bay ada nəkar na, ndo i dedek.

⁴Ndo hay tebiye ta dzədzaraka, Bəy Maduwen.

Ndəray ma kərahiye mazambadaka bay.

Ndo nakə tsədanğa eye na, nəkar nəte ɲgewen.

Ndo i gəma hay wal wal ta deyeweye kame yak ta dəslakeye ha gər

hərwi ndo hay tebiye ta ɲgatay a wu nakə faya ka giye na,

mənese kwa tsekwen mə dəma bay.»

⁵Ma dəba eye, na zəba dərə na, na ɲgatay naha a madzawadzawa i mədəslay ha gər a Mbəlom mə mbəlom mahəndəka eye tuwanğa, gay nakə ta kərəw tə peteked, ndo hay ta Mbəlom tə dzawa gər a dəma aye andaya mə dəma.

⁶Na ɲgatatay naha a gawla i Mbəlom hay tasəla kwa way tə dərətsətseh nəte nəte mə həlay tay tə ndohwaw abəra mə gay i mədəslay ha gər a Mbəlom. Ka bo tay na, peteked lele eye a dəv herre niye. Nəteye na, məbara bo eye mə dərəv ta gura.

⁷Wu nəte mə walaɲ i wu neheye fad ta məsəfərə aye na, a ye naha a vəlatay gəse neheye tə vəd ta gura aye a gawla i Mbəlom neheye tasəla aye, kwa way nəte nəte. Gəse neheye tasəla aye maraha eye ta mevel i Mbəlom nakə ma ndziye ka tor eye aye.

⁸Geɲgis a tsalaw, a rah a gay i mədəslay ha gər a Mbəlom. Geɲgis niye a yaw na, hərwi məzlaḅ i Mbəlom ada hərwi ɲgay. Ndəray kwa nəte kə sla faya məfələkwe a gay bay hus dərətsətseh neheye tasəla mə həlay i gawla i Mbəlom hay aye ta ndəviye təday.

16

Dəretsətseh hay tasəla ma gəse

¹ Ma dəba eye na, na tsəne mətsike me a tsənew abəra mə gay i mədəslay ha gər a Mbəlom niye ɲgələkəka ta magala, a gwadatay a gawla i Mbəlom hay tasəla: «Dum naha kutsum ha mevel i Mbəlom neheye maraha eye ma gəse ka məndzibəra aye. Kutsum ha na, tasəla tebiye.»

² Tsa na, makurre a ye a kuts ha wu nakə ma gəse ɲgay aye ka məndzibəra. A kuts ka dala kwayaɲɲa na, mbəlak neheye lele bay wene wene aye ada a wur haladzay aye a zəba ka ndo neheye ɲgodgor i wu i pesl andaya fataya ada tə dəslaway ha gər a kule aye.

³ Gawla i Mbəlom masulo eye a ye a kuts ha wu nakə ma gəse ɲgay aye a bəlay. Yam niye a təra andza bambaz i mədahaɲ. Wu neheye ma yam niye aye tə mət tebiye.

⁴ Gawla i Mbəlom mamahkar eye a ye a kuts ha wu nakə ma gəse ɲgay aye a dəlov ada a bədiyem hay. Ta təra bambaz dərmak.

⁵ Na tsəne, gawla i Mbəlom nakə a tsəpawa yam aye, a zambaday a Mbəlom, a gwad:

«Tsədəɲɲa na, nəkar nəte ɲgwen.

Nəkar andaya anəke ada ahəl niye nəkar andaya huya.

Ka ge na sariya nakay na, ta tsəved eye.

⁶ Ndo neheye ta kəd ndo məde ha bazlam yak hay ada ta ndo yak hay.

Ka vəlatay bambaz hərwi ada t̄a sa andza nakə a ye ka bo aye.»

⁷ Tsa na, na tsəne mətsike me a tsənew abəra ma təv nakə tə fəkaway naha faya wu a Mbəlom aye, a gwad:

«Ayaw dedək Bəy Maduweŋ,
 nəkar na, Mbəlom gədan eye ka gər i wu hay
 tebiye,
 nəkar na, ndo i dedək.
 Ka giye sariya a ndo hay na,
 huya ta tsəved eye.»

⁸ Mafad i gawla i Mbəlom a kuts ha wu nakə ma gəse ŋgay aye ka pat. Tsa na, a vəlay gədan a pat ka məwure haladzay andza ako hərwi ada m̄a fəka ndo hay.

⁹ Ane tuk na, ahəl nakə pat niye a fəka tay aye na, ta gər ha mezeleme tay bay. Ta kəma mazambaɗay a Mbəlom bay. Tə tsalay ka gər ɗuh hərwi maa sləraw fataya ɗəretsətseh niye hay na, neŋgeye.

¹⁰ Gawla i Mbəlom mazlam eye a kuts ha wu nakə ma gəse ŋgay ka təv i bəy i wu i pesl niye. Ləvonɗ tekədəgəm a ge ma təv mələve bəy ŋgay. Ndo hay faya ta həpəɗiye zler haladzay hərwi faya ta siye ɗəretsətseh.

¹¹ Ane tuk na, ta gər ha mezeleme tay bay. Wu tay neheye lele bay tə gawa aye na, ta gər ha mezeleme bay. Nəteye faya ta tsaleye ka gər a Mbəlom nakə neŋgeye mə mbəlom aye hərwi mbəlak tay ada hərwi ɗəretsətseh tay nakə faya ta siye aye.

¹² Ma dəba eye gawla i Mbəlom maməkwa eye a ye a kuts ha wu nakə ma gəse ŋgay aye a magayam bagwar eye nakə tə zalay Efrat aye. Yam i magayam niye a sakwa hərwi ada bəy neheye ta

deyeweýe abəra mə bəzay ta hutıye tsəved mətese mata ge vəram.

¹³ Tsa na, na ɲgatay a məsəfəre neheye ɲgwalak eye bay hay aye mahkar. Nəteýe na, andza makombodok hay. Neɲged na, a ndohwaw abəra mə bazlam i gədam, neɲged a ndohwaw abəra mə bazlam i wu i pesl, neɲged a ndohwaw abəra mə bazlam i ndo nakə a gwad neɲgeýe ndo məde ha bazlam i Mbəlom aye.

¹⁴ Məsəfəre neheye ti yaw na, abəra mə fakalaw, tə gawa masuwayaɲ. Tə yawa a gay i bəy i məndzibəra hay tebiye, tə hayawa tay gər hərwi məge vəram ka Mbəlom gədaɲ eye ka gər i wu hay tebiye pat nakə ma bəziye ha gədaɲ ɲgay aye.

¹⁵ Yesu a gwad: «Gum metsehe bəna, na diye naha na, andza məkal, ka sərumeýe ka bo bay. Məɲgwese ma ndziye ka ndo nakə mandza eye tə peteked ɲgay ka bo aye. Neɲgeýe mandza eye tsezlezleɲɲe hərwi ada ahəl nakə na diye naha neɲgeýe ze peteked bay ada horoy mâ gay kame i ndo hay bay.»

¹⁶ Məsəfəre neheye mahkar aye, tə hayatay gər a bəy hay na, a təv eye andaya Yahuda hay tə zalay Harmagedoɲ.

¹⁷ Ma dəba eye na, gawla i Mbəlom matasəla eye a kuts wu nakə ma gəse ɲgay aye a magərmbəlom. Mətsike me a tsənew abəra ka təv mələve i bəy Mbəlom mə gay ɲgay məvəlay wu, a gwad: «Ka ndəv.»

¹⁸ Kwayaɲɲa mawutsede i Mbəlom a wutsede, mbəlom a ləv ɲgwezləts. Dala a bəl dzekiḭ dzekiḭ. Kwa ahəl nakə a ge ndo hay aye na, dala kə bəl dāda andza niye bay, a ze ha siye tebiye.

¹⁹ Dala a ta ka bo bəra ndzadəda, gəma bagwar eye a ɲəna mahkar ada siye i gəma neheye ka məndzibəra aye tebiye ta mbəzl dərmak. Babilon gəma bagwar eye a mayaw a gər a Mbəlom na, andza niye. A vəlay wu məse nakə a tsəhən bay aye ada a gwaday: «Sa, ndəv ha abəra mə dəma.»

²⁰ Dala neheye malawara eye ta yam aye tədze a hud i yam tebiye ada mahəmba zəbol eye ta mbəzl bərəm bərəm.

²¹ Ndzalala bagwar eye hay habəlagəmgəm, tə mba haladzay tə kutsaw mə mbəlom ka ndo hay. Ndo hay tə tsalay ka gər a Mbəlom hərwi faya ta siye dəretsətseh ta ndzalala. Dəretsətseh niye na, lele bay wene wene aye, a ze ha siye tebiye.

17

Bazlam i ɲgwas nakə a gawa madama aye

¹ Ma dəba eye na, gawla i Mbəlom nəte mə walaɲ i gawla i Mbəlom neheye tasəla kwa way ta gəse mə həlay aye, a yaw ka təv ga, a gwedəɲ: «Dara hərwi ada nā bəzaka ha ɲgwas nakə a də zləm, a gawa madama ma siye dəretsətseh. ɲgwas mäge madama niye a də ha na, gəma nakə ta dəzl bəse ta magayam hay wal wal haladzay aye.

² Bəy i məndzibəra hay ta ge mezeleme ta neɲgeye ada ndo i məndzibəra hay ta sa guzom ɲgay. Ta kwaya, ta ge mezeleme dərmak.»

³ Tsa na, Məsəfəre Tsədəɲɲa eye a yaw ka təv ga, a zla ga a ye ga ha a kəsaf. Ahəl nakə neɲ mə kəsaf aye na, na ɲgatay a ɲgwas mandza eye ka wu i pesl ndozza. Gər ɲgay hay tasəla, dəram ka gər niye hay kuro. Ka bo ɲgay na, məzele hay mawatsa eye faya

haladzay. Məzele neheye hay lele bay aye, faya ta tsaleye ka gər a Mbəlom.

⁴ Nğwas niye na, peteked ka bo ndozza andza bəre nakə a dəv haladzay aye, tə wu i maslawa, gura, ada tə kwar neheye lele haladzay aye. Gəse i gura mə həlay nğay. Gəse niye na, maraha eye tə wu neheye nğwalak eye bay aye. Andza məgwede tə mezeleme nakə a gawa aye.

⁵ Ta watsa məzele ka da'ar nğay. Məzele nğay niye a da wu manğaha eye, andza məgwede: «Babilon bagwar i gəma, neñgeye maya i nğwas neheye tə gawa madama aye ada tə wu nğwalak eye bay ka məndzibəra aye.»

⁶ Na zəba faya na, nğwas niye kə sa bambaz i ndo məpe mədzał gər hay ka Yesu. Tə kəd tay ha na, hərwi tə gwadawa parakka Yesu neñgeye Bəy Maduweñ, ada nğwas niye kə kwaya tə bambaz tay.

Na nğatay andza niye na, a geñ hərbaəbəkka.

⁷ Gawla i Mbəlom niye a gwedeñ: «A gaka hərbaəbəkka na, hərwi mey?» A gwad: «Tsəne, na dəakeye ha wu nakə manğaha eye ka nğwas nakay aye ada ka wu i pesl nakə mandza eye faya aye. Wu i pesl niye na, gər hay faya tasəla ada dərəm hay kuro.

⁸ Wu i pesl niye ka nğatay kurre na, neñgeye andaya tə dərə. Ane tuk na, anəke na, neñgeye andaya sa bay. Ma tsalaweye abəra ma bəd nakə kutsik bagwar eye aye. Ahəl nakə kə tsalaw aye na, Mbəlom ma dziye ha abəra mə dəma. Kwa ahəl nakə Mbəlom kə ge məndzibəra zuk bay aye na, Mbəlom kə watsa məzele a dərəwel nakə tə watsa a dəma məzele i ndo neheye ta huta sifa aye. Siye i ndo hay andaya neheye kə watsa məzele

tay a dərewel bay aye. Ndo neheye məzele tay mə dərewel bay aye ta ɲgatay a wu i pesl niye na, ma gateye hərɓabəkka hərwi a ndzawa neɲgeye na, andaya, anəke na, neɲgeye andaya sa bay ada pat mekeleɲ eye na, ma maweje mba.»

⁹ A gwedeɲ sa: «Ndo hay tâ huta metsehe hərwi mətsəne wu neheye. Gər i wu i pesl neheye tasəla aye na, a da ha mahamba hay tasəla nakə ɲgwas niye mandza eye faya aye dərma. A da ha bəy hay tasəla.

¹⁰ Mə walaɲ tay na, bəy hay zlam mələve i bəy tay ka ndəv. Neɲged nəte na, neɲgeye andaya faya ma ləviye bəy ɲgay. Matasəla eye na, həlay ɲgay eye kə slaw zuk bay. Aza həlay ɲgay kə slaw na, ma ndziye həlay tsekweɲ tsa.

¹¹ Wu i pesl nakə ahəl niye neɲgeye tə dərə aye ada anəke neɲgeye andaya tə dərə sa bay na, neɲgeye na, matsamaɲkar i bəy. Neɲgeye mə walaɲ i bəy neheye tasəla aye dərma. Ahəl nakə aza kə ndohwaw aye na, Mbəlom ma kədiye na hele hele.

¹² «Dəram neheye kuro ka ɲgatay aye na, a da ha bəy hay kuro ta deyeweje. Ta yaw zuk bay. Mbəlom ma vələteje gədaɲ hərwi ada nəteje ta wu i pesl niye ta ləviye mələve bəy bərə nəte.

¹³ Bəy neheye kuro aye mədzal gər tay na, nəte. Ta geje məsler a wu i pesl ta gədaɲ tay peteh hərwi ada mâ ləva bəy ɲgay.

¹⁴ Ta giye vərəm ta Wawa i təbaɲ. Wawa i təbaɲ ma slije fataya hərwi neɲgeye na, Bəy Maduweɲ ka gər i bəy Maduweɲ hay. Neɲgeye Bəy a ze bəy hay tebiye. Ndo ɲgay hay faya ta pay bəzay na, tə dərəv tay peteh. Neɲgeye a pala tay ha, a zalatay

ada ta pay bəzay. Andza niye ta ɲgwasiye fataya tə neɲgeye.»

¹⁵ Gawla i Mbəlom niye a gwedeɲ sa: «Maga-yam nakə ka ɲgatay ɲgwas niye a gawa madama mandza eye ka tsakay aye na, andza məgwede: Slala hay, ndo hay mbərzəzza haladzay, gəma hay, ndo neheye tə tsik kwa bazlam i gəma waray waray aye.

¹⁶ Dəram neheye kuro ka ɲgatay aye ta wu i pesl niye dərmak, ta neye dəre a ɲgwas niye. Ta buwiye wu hay tebiye abəra mə həlay i ɲgwas niye hərwi ada mə ndza bo kəriye. Ta gəsiye na ada ta həpədiye na. Siye nakə ka zəkaw aye na, ta kaliye ha a ako, ta fəkiye na abəra mə dəma hurdəək hurdəək.

¹⁷ Bəy neheye kuro mədzal gər tay nəte aye ada tə gay məsler a wu i pesl niye hərwi ada mə ləva bəy ɲgay na, maa ge ha andza niye na, Mbəlom. Mbəlom a ge andza niye hərwi ada tə ge wu nakə a say aye. Wu i pesl ma ləviye bəy ɲgay hus ka wu nakə Mbəlom a tsik ahəl niye mə ge bo.

¹⁸ ɲgwas nakə ka ɲgatay aye na, bagwar i gəma nakə ma ləviye bəy i məndzibəra hay tebiye.»

18

Gəma i Babilon ka mbəzl

¹ Ma dəba eye na, na ɲgatay a gawla i Mbəlom nengeɲsa, faya ma mbəzlaweye abəra mə mbəlom. Gədəɲ ɲgay na, bagwar eye haladzay. Ada madəve ɲgay nakə a dəv aye na, a dəv dzaydzay ka məndzibəra.

² A wuda ta magala, a gwad: «Babilon gəma bagwar eye ka mbəzl, Babilon ka mbəzl hele hele.

Ka təra təv məndze i məsəfəre neheye lele bay aye. Məsəfəre lele bay eye hay kwa waray waray nəteye mandza eye mə dəma. Diyeŋ neheye lele bay aye, a satay a ndo hay bay aye nəteye mə dəma.*

³ Babilon ka mbəzl hərwi kə vəlay ha bo ka mäge mezeleme. Ndo i gəma hay wal wal tebiye ta sa guzom ŋgay ada bəy hay ka məndzibəra ta ge mezeleme ta neŋgeye. Ndo i tsakala hay ka məndzibəra ta təra zlele eye hay ta wu neheye a yatay a gər a ndo hay ka zal aye.»

⁴ Na tsəne mətsike me mekeleŋ eye a tsənew mə mbəlom sa, a gwad:

«Nəkurom ndo ga hay, dumara abəra mə walaŋ tay
bəna ka tələkum həlay a mənese
ka ta sumeye dəretsətseh andza nəteye
dərmak.

⁵ Dumara abəra mə walaŋ tay
hərwi mənese tay a pasla bo bay haladzay
ada Mbəlom kə mətsa ha gər bay.

⁶ Gumatay dəretsətseh andza nakə nəteye tə gatay
a ndo hay aye.

Wu nakə tə gatay a ndo hay aye na, gumatay
mâ ze niye.

Tadə nəteye tə vəlay guzom a ndo gəse nəte na,
rahumatay ha gəse sulo.

⁷ Gumatay dəretsətseh haladzay hərwi ada dərev
mâ ndalatay.

Tə gwad nəteye gədaŋ eye hay haladzay ada tə
ndayawa wu mənday lele.

Tə gwaday a gər tay sa na, nəteye bəy bagwar
eye hay.

* **18:2** Zəba mə Bazlam mapala eye masulo eye 14.3-21.

Tə gwaf gəma tay na, ma giye dəretsətseh andza
madakway i ɲgwas təbey,
dada mədahan ma ndzateye a gər təbey.

⁸ Hərwi niye, dəretsətseh ma deyeweye fataya na,
ka nəte eye.

Dəvats, mədahan ada mandərzlan ta deyew-
eye a gəma tay pat eye nəte
hərwi Bəy Maduweɲ Mbəlom neɲgeye Mbəlom
bagwar eye.

Mata ge sariya na, neɲgeye.

⁹ «Ahəl nakə bəy hay ka məndzibəra, neheye tə
gawa mezeleme ta gəma niye ta geɲgis i ako nakə
faya ma təmiye gəma niye na, ta tuwiye haladzay,
ta giye dəmes i mədahan hərwi ahəl niye nəteye
mandza eye ma wiya.

¹⁰ Ta diye, ta lətsiye dərəɲ hərwi zluwer ma
gateye tə dəretsətseh niye. Ta gwadiye:

“Waawayah! Waawayah!

Nəkar Babilon gəma bagwar eye nakə gədan yak a
gawa andaya aye,

ka mbəzl hele hele bəre nəte na, kəkay?”

¹¹ «Ndo i tsakala hay ka məndzibəra ta tuwiye
ada ta giye dəmes i mədahan dərmak hərwi gəma
nakə a təma aye, ndəray kwa nəte andaya mə dəma
sa bay. Ndəray andaya masəkəme wu i tsakala tay
bay?

¹² Wu niye hay na, gura ta bəre, kwar lele eye
hay wal wal, ada peteked ndozza eye, peteked
ɲgwalak eye hay wal wal. Wu neheye ndo i tsakala
hay ta səkamawa ha aye na, dərizl i gərdaf neheye
lele haladzay ada tə wu neheye ta lambad tə zler i
bəgəne aye ada ta mayako lele eye hay. Ta lambad
ta bəre, tə kwar.

¹³ Ndo niye hay ta səkəmawa ha mal nakə a ze hunḡa aye wal wal dərmak ada ta slambah neheye a ze lele aye. Ta səkəmawa ha guzom ada mal, bəle ada gufa, sla hay, təḡaḡ hay, pəles hay, muta i pəles hay ada beke hay andza məgwede ndo zezeḡ hay. Ane tuk na, ndəray andaya masəkəme fataya abəra wu niye hay sa bay.

¹⁴ «Tə tuwa, tə gwadətay a ndo i gəma niye hay: “Wu neheye a yawakum a gər aye ta təma ta ako. Zlele kurom tə wu kurom lele eye hay andaya sa bay, ka hutumeye sa bay.”

¹⁵ Ndo i tsakala neheye ta təra zlele eye hay tə masəkəme ha wu ma gəma niye aye na, ta lətsiye dərəḡ ta gəma niye. Zluwer a gatay tə dərətsətseh bagwar eye. Ta tuwiye haladzay ada ta giye dəmes i mədahaḡ.

¹⁶ Ta gwadiye: “Waawayah, waawayah, gəma bagwar eye ka mbəzl. Neḡgeye a ndzawa na, andza ḡwas nakə a pa ka bo peteked ndozza aye ada tə peteked neheye zler i mətul zler i mətul ada tə siye peteked lele eye haladzay aye. A pawa ka bo wu i maslawa, tə ge ta gura, tə kwar neheye lele aye.

¹⁷ Wu hay tebiye a təma andza niye tsa dūh!”

«Ndo neheye faya ta diye tə kwalalaḡ i yam ada ta bagwar tay hay, ndo i tsakala neheye ti yawa a tsekene tə kwalalaḡ i yam ada ta ndo neheye tebiye nəteye mə kwalalaḡ i yam aye, ti ye tə lətse dərəḡ.

¹⁸ Ta zəba dərə, tə ḡgatay a gəḡgis i ako nakə faya ma təmiye gəma niye na, ta wuda ta magala, tə gwad: “Gəma andaya andza gəma nakay bagwar eye bay.”

19 Tə tuwa, tə ge dəmes i mədahan, tə kuts bətekwew a gər dəsliş dəsliş. Ta wuda, tə gwad: “Waawayah, waawayah, gəma bagwar eye ka mbəzl. Anañ gəma nakə ndo neheye ta kwalalan i yam aye ta huta zlele na, mə həlay ɲgay. Bəre nəte tsa na, a mbəzl na, kəkay?”

20 «Nəkurom neheye mə mbəlom aye ɲgwasum! Gəma ka təma! Nəkurom ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu, nəkurom ndo i maslan i Yesu hay ada nəkurom ndo məde ha bazlam i Mbəlom hay, ɲgwasum hərwi Mbəlom kə gay sariya ka wu nakə a gakum aye.»

21 Ma dəba eye na, gawla i Mbəlom gədan eye, a ye a zla kwar bagwar eye andza ber i maləgəre, a kal ha a bəlay. Tsa na, a gwad: «Ta kaliye ha Babilon gəma bagwar eye andza niye, dəda ta ɲgateye sa bay.

22 Ndo hay ta tsəniye dəda mədze gandzaval ma Babilon, məge dəmes, məfe fagam, məfe tolom sa bay. Wuray kwa tsekweñ ma giye andaya ma Babilon sa bay. Ndo malembede wu hay ta giye andaya sa bay, maləgəre nakə a ləvawa abəra ma təv kurom aye na, ndo hay ta tsəniye sa bay.

23 Lalam kurom hay ta dəviye dzaydzay ka niye sa bay. Ta tsəniye məbəbəle wuray huwwa i ndo məzle dahəlay hay mə gay kurom sa bay. Ahəl niye ndo i tsakala kurom hay ta ze ha siye i ndo i tsakala hay ka məndzibəra tebiye. Ka vatay gər a ndo hay kwa məɲgay ta madan kurom. Hərwi niye nəkurom ka nasumeye andza niye.

24 Mbəlom a ɲgatay a bambaz i ndo məde ha bazlam ɲgay hay, ada a bambaz i ndo ɲgay hay.

Bambaz i ndo neheye ka mändzibəra tebiye tə kəđ tay ha aye na, ka gər tay.»

19

¹ Ma dəba eye na, na tsəne mətsike me a tsənew mə mbəlom andza ndo hay haladzay ta tsikiye me. Tə gwad:

«Haleluya! Zambadumay a Mbəlom.

Maa təma tay ha ndo hay na, neŋgeye.

Neŋgeye məzlaḅ eye, neŋgeye gədaŋ eye a ze kwa mey.

² Neŋgeye na, ndo i dedək,

a ge sariya ŋgay a ndo hay na, ta dedək.

Kə gəs na maya i ŋgwas neheye tə gawa madama aye.

Ŋgwas niye na, kə nas tay ha ndo hay ka mändzibəra tebiye tə wu neheye lele bay aye.

Mbəlom kə vələy dəretsətseh a ŋgwas niye

hərwi nakə a kəđ ndo i məsler ŋgay hay aye.»

³ Ma dəba eye, tə ma faya sa, tə gwad:

«Zambadumay a Mbəlom.

Geŋgis nakə a tsalaw abəra ma gəma niye aye na, ma ndəviye bay, ma tsalaweye huya andza niye.»

⁴ Tsa na, madugula hay kuro kuro sulo gər eye fađ ada wu neheye fađ aye ta dəkw gurmets kame i təv mändze niye Mbəlom mandza eye faya aye ada tə dəslay ha gər, tə gwad: «Haleluya! Nəkar Mbəlom bagwar eye.»

Magurlom i məzle dahəlay

⁵ Na tsəne mətsike me a tsənew abəra ma təv mändze i bəy eye, a gwad:

«Zambadumay a Mbəlom kway,
 nəkurom ndo məge məsler ηgay hay,
 nəkurom neheye ka rəhumay ha gər ta dedek,
 kwa wawa hay kwa bagwar hay.»

⁶ Na tsəne mətsike me neηged a tsənew sa andza ndo hay haladzay mbərzəzza faya ta tsikiye me. A tsənew sa na, andza mazaw bagwar eye nakə a vaw ka mahəmba aye. A tsənew andza maləve i mbəlom bagwar eye dərmak. Neη faya na piye faya zləm na, mətsike me niye a gwad:

«Nəkar Mbəlom bagwar eye
 hərwi Bəy Maduweη Mbəlom kway na, gədan eye.

Maa ləva wu hay tebiye na, neηgeye.

⁷ Nğwasakwa, dərev kway mâ ge lanlan lele.
 Zambadakway hərwi həlay eye kə slaw.

Wawa i təbaη ma zliye dahəlay.

Dahəlay maləva bo eye tsıy, faya ma həbiye.

⁸ Ta vəlay tsəved məpe ka bo peteked nakə tsədəηηa,
 ndəluḅ kwa tsekweη andaya faya bay aye,
 ada nakə a dəv haladzay pəzlad pəzlad aye.

Nğwalak ηğwalak i peteked niye a da ha na,
 wu neheye ηğwalak eye ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu tə ge aye.»

⁹ Tsa na, gawla i Mbəlom eye andaya a gwedeη:
 «Watsa a derewel na, məηgwese ma ndziye ka ndo neheye tə zalatay a magurlom i məzle dahəlay i Wawa i təbaη aye.» Gawla i Mbəlom niye a gwedeη sa na: «Bazlam neheye anaη aye na, dedek. A yaw na, abəra mə bazlam i Mbəlom.»

¹⁰ Na tsəne andza niye na, na dəkw gurmets kame ηgay hərwi mədəslay ha gər, ane tuk na, a

gweden: «Kâ ge andza niye bay. Neŋ dərmaŋ na, ndo i məsler i Mbəlom andza nəkar ada andza malamar yak neheye tə pa mədzal gər tay ka bazlam i Yesu nakə a da ha aye. Dəslay ha gər duh na, a Mbəlom.»

Maa vəlatay gədan a ndo i maslan i Mbəlom na, bazlam nakay.

Vəram bagwar eye

¹¹ Ma dəba eye na, na ŋgatay magərmbəlom mahəndəka eye tuwanŋa. Pəles herre eye malətsa eye mə dəma ada ndoweye andaya mandza eye faya tunŋa, tə zalay na, ndo i dedək ada ndo nakə a ge wu ta tsəved aye. Ma giye sariya ada ma giye vəram ta dedək.

¹² Dəre ŋgay a dəv andza dərneh i ako. Kə pa dzagwa i bəy a gər haladzay. Ta watsa faya məzele. Ndəray a sər məzele niye bay, maa sər na, neŋgeye nəte.

¹³ Kələmedze ŋgay nakə ka bo aye na, bambaz faya haladzay. Məzele ŋgay na, bazlam i Mbəlom.

¹⁴ Slala i sidzew hay wal wal mə mbəlom tə pay bəzay. Nəteye mandza eye ka pəles herre eye hay. Petekəd tay hay ka bo na, herre kwa tsekwen ndəluḅ faya bay dərmaŋ.

¹⁵ Maslalam matasla eye hepepe, a yaw abəra mə bazlam ŋgay. Ta maslalam niye na, ma həhariye tay ha ndo neheye ta təma bazlam ŋgay bay aye. Ma təriye bəy ta gədan eye ka gər tay. Ma mbərasliye tay ha mbərasl mbərasl andza hohway neheye ta mbəraslawə tay ha hərwi maditsaw abəra mə dəma yam aye. A da ha niye na, mevel i Mbəlom bagwar eye.

16 Ta watsa məzele ηgay ka peteked ηgay ada ka gwas ηgay. Tə watsa na, tə gwad: «Nenḡeye na, bəy ka gər i bəy hay tebiye. Bəy Maduweη ka gər i bəy maduweη hay tebiye.»

17 Tsa na, na ηgatay a gawla i Mbəlom nenḡed malətsa eye ka pat. A wuda ta magala, a zalatay a dīyeη neheye faya ta tsəviye ta magərmbəlom aye, a gwadatay: «Hayum gər, dumara ndayum bagwar i magurlom nakə Mbəlom a da aye.

18 Dumara həpəđum slo i mədahaη i bəy hay, həpəđum slo i mədahaη i sidzew hay tə slo i bəy tay hay. Həpəđum slo i pələs hay tə slo i ndo neheye tə tsalawa faya aye ada tə slo i ndo hay tebiye, kwa slo i beke hay, kwa i ndo neheye nəteye beke hay bay aye, kwa i bagwar hay, kwa i wawa hay.»

19 Tsa na, na ηgatay a wu i pesl niye ada ta bəy i məndzibəra hay. Sidzew tay hay tə haya gər hərwi məge vərəm ta ndo nakə a tsal ka pələs herre eye ada ta sidzew ηgay hay.

20 Ahəl nakə ta dazlay a vərəm aye na, ndo niye tə sidzew ηgay hay tə gəs na wu i pesl ta ndo nakə a gwad nenḡeye ndo məde ha bazlam i Mbəlom, azlakwa nenḡeye ndo məde ha bazlam i Mbəlom bay aye. Maa ge masuwayaη kame i wu i pesl na, nenḡeye. Andza niye, a vatay gər a ndo hay ka matəme ka bo tay ηgodgor i wu i pesl ada ka mədəslay ha gər a kule nakə a ge aye. Ahəl nakə tə gəs wu i pesl ta ndo niye a gwad nenḡeye ndo məde ha bazlam i Mbəlom aye na, tə kuts tay ha a dəlov i ako tə dərə. Ako niye a təma na, andza dəlov a təma andza gufa i wur i kudamasara.

21 Sidzew i wu i pesl hay na, ndo niye tə pələs aye a kəđ tay ha ta maslalam nakə a yawaw abəra mə

bazlam ɲgay aye. Diyeɲ hay tebiye, tə yaw tə nda mədahaɲ tay, tə rah.

20

Bazlam nakə a tsik ka məve gwezem aye

¹ Ma dəba eye na, na ɲgatay a gawla i Mbəlom faya ma mbəzlaweye abəra mə mbəlom, kəle mahəndəke abəra ma bəɸ nakə kutsik bagwar eye mə həlay ɲgay. Tsalalaw bagwar eye a mba hal-adzay mə həlay ɲgay dərmak.

² A ye naha, a gəs gədam. Gədam niye na, dədə, andza məgwede Fakalaw nakə a vaway gər a ndo hay ahəl niye aye. Gawla i Mbəlom niye a gəs, a dzawa na. Ma ndziye madzawa eye məve gwezem.

³ Gawla i Mbəlom a dzawa na Fakalaw niye na, a kal ha a bəɸ nakə kutsik bagwar eye, a dərəzl faya. A dərəzl faya na, lele tə kəle mədərəzle hərwi ada mâ vatay gər a ndo hay ka məndzibəra sa bay. Ma dəba i məve gwezem na, ta pəliye ha, ane tuk na, ma ndziye tsekweɲ tsa.

⁴ Ma dəba eye na, na ɲgatay a təv məndze hay i bəy, ndo hay mandza eye faya. Mbəlom kə vəlatay gədaɲ ka məgatay sariya a ndo hay. Na ɲgatay a məsəfəre i siye i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu dərmak. Ndo hay tə dəs fataya abəra gər ahəl niye dədede hərwi nakə tə pa mədzal gər tay ka Yesu aye ada hərwi nakə tə dawa ha bazlam i Mbəlom aye. Nəteye na, ta dəslay ha gər a wu i pesl niye bay, ta dəslay ha gər a kule ɲgay bay, ɲgodgor ɲgay andaya fataya ka da'ar təbey kwa ka həlay andaya bay. Na ɲgatay na, nəteye tə dərə. Nəteye tə Yesu Kəriste ta ndziye ma bəy məve gwezem.

⁵ Niye na, tə lah mələtsew abəra ma mədahan aye. Siye i ndo hay na, ta lətseweye zuk bay. Ta lətseweye na, məve gwezem ma ndəviye abəra mə dəma təday.

⁶ Məngwese ka ndo niye hay tə lah mələtsew aye. Mbəlom kə pa tay ha wal. Məməte masulo eye ma sliye fataya məgatay wuray sa bay. Ta təriye na, ndo neheye tə vəlaway wu a Mbəlom ada a Yesu Kəriste. Nətəye tə Kəriste ta ndziye ma bəy məve gwezem.

Mbəlom a sla ka Fakalaw

⁷ Fakalaw kə ndza madzawa eye məve gwezem na, ta gəriye ahaya abəra ma bəd.

⁸ Kə ndohwaw abəra ma bəd na, ma diye mata vatay gər a ndo hay ma gəma hay wal wal sa. Tə zalatay a gəma niye hay na, Gog ta Magog.* Ma hayatay gər ka təv manəte eye hərwi ada t̄a ge vərəm ta Mbəlom. Nətəye na, haladzay wurkenkene andza hewiyen nakə mə magayam aye.

⁹ Na ɲgatay na, tə ndohwaw tsid tsid ti ye kwa a ɲgay, ti ye tə lawara təv i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu andza məgwede gəma nakə Mbəlom a wudā haladzay aye. Ane tuk na, ako a mbəzlaw fataya mə mbəlom, a təma tay ha təlmed təlmed.

¹⁰ Fakalaw niye a vatay gər na, tə gəs na tə kal ha a dəlov i ako. Mə dəma na, gufa i kudamasara wafafafa faya ma təmiye. Tə kal ha na, a təv nakə ɓa tə lah məkal ha a dəma wu i pesl ta ndo nakə a gwad nəngeye ndo məde ha bazlam i Mbəlom aye. Andza niye, ta siye dəretsətseh həpat ta həvad ka tor eye mə dəma.

* **20:8** Zəba mə Ezekiyel 38-39.

Maduk i duk i sariya

¹¹ Ma dəba eye na, na ɲgatay a təv məndze i bəy a zəba herre. Ndo andaya mandza eye faya. Məndzibəra ta magərmbəlom tə dze abəra kame ɲgay, ta ɲgatateye sa bay.

¹² Tsa na, na ɲgatay a ndo neheye tə mət aye tebiye, kwa bagwar hay, kwa wawa hay. Nəteye malətsa eye kame i təv məndze i bəy. Tsa na, ndoweye a həndək dərewel hay. Ta həndək dərewel mekeleɲ eye dərmak. Nəɲgeye na, ta watsa a dəma məzele i ndo neheye tə huta sifa nakə dedek aye. Ma dəba eye ta həndək dərewel niye hay na, Mbəlom a gatay sariya a ndo neheye tə mət aye. A gatay sariya na, tədə tədə ka wu tay neheye tə ge aye, tə watsa na a dərewel niye hay aye.

¹³ Ndo neheye tə mət ma bəlay aye tə ndohwaw tebiye abəra ma bəlay. Mədahaɲ neheye ma bəd ma təv məndze i mədahaɲ hay aye tə ndohwaw abəra mə dəma tebiye. Mbəlom a gatay sariya tebiye tədə tədə ka məsler tay.

¹⁴ Tsa na, tə kal ha məməte ta təv məndze i mədahaɲ hay a dəlov i ako. Dəlov i ako niye na, təv nakə ndo hay ta mətiye mə dəma masulo aye.

¹⁵ Tadə ndoweye məzele ɲgay andaya mə dərewel i ndo neheye ta huta sifa aye bay na, ta kal ha a dəlov i ako niye dərmak.

21

Magərmbəlom wedefeye ta məndzibəra wedefeye

¹ Ma dəba eye na, na ɲgatay a magərmbəlom wedefeye ta məndzibəra wedefeye. Magərmbəlom

makurre eye ta mändzibəra makurre eye ta dze. Ada bəlay andaya sa bay kə dze.

² Na ɲgatay naha a gəma tsədanɲa eye, gəma niye na, Zerozelem wedeye nakə faya ma mbəzlaweye abəra ka təv i Mbəlom aye. Gəma niye na, a lambad bo, a le haladzay andza dahəlay nakə a lambad bo lele ma diye a gay i zal aye.

³ Na tsəne mətsike me a tsənew abəra ka təv mändze i bəy ta magala, a gwad: «Zəbum, Mbəlom kə ge gay ɲgay a walaɲ i ndo hay, ma ndziye tə nəteye. Ta təriye ndo ɲgay hay. Nəngəye Mbəlom nəte ɲgweɲ ma ndziye tə nəteye.

⁴ Ma takadiye na yam dəre tay. Ta mətiye sa bay tebiye. Wuray ma ndalateye sa bay. Ta tuwiye sa bay, wuray ma wuriye fataya sa bay. Wu guram eye hay ta dze.»

⁵ Tsa na, ndo nakə mandza eye ka təv mändze i bəy aye, a gwad: «Zəba, na giye wu hay tebiye wedeye hay.» Tsa na, a gwedeɲ: «Watsa wu nakay hərwi bazlam neheye na, dedek, makəraw me kwa tsekweɲ andaya mə dəma bay.»

⁶ A gwedeɲ sa: «Ka ndəv. Maa dazlay a wu tebiye na, neɲ, maa ndəv ha wu hay tebiye na, neɲ gwa. Neɲ makurre i wu hay tebiye ada neɲ mandəve i wu hay tebiye. Ndo nakə yam a gay aye na, na vəleye yam kəriye. Yam niye a ɲgəzaw ma bədiyem. Yam niye na, yam nakə ma vəlateye sifa a ndo hay aye.

⁷ Ndo nakə kə ɲgwasa ka dəretsətseh aye na, na vəleye wu neheye tebiye. Na təriye Mbəlom ɲgay, nəngəye ma təriye wawa ga.

⁸ Ane tuk na, ndo i takazay hay, ndo neheye ta dzala ha ka Yesu bay aye, ndo neheye dərev

tay lele bay aye, ndo məkəde gər i ndo hay, ndo mäge madama hay, madan hay, ndo məpay bəzay a kule hay, ndo i parasay hay, nəteye düh ta diye na, a dəlov i ako. Gufa i kudamasara nakə a təma wafafafa aye mə dəma. Ta mətiye məməte masulo aye na, mə dəma.»

Zerozelem wedeye

⁹ Ma dəba eye na, gawla i Mbəlom a yaw ka təv ga. Nəngeye nəte mə walaŋ i gawla i Mbəlom neheye tasəla ta gəse mə həlay tay aye neheye maduk i duk i dəretsətseh mə dəma maraha eye. A yaw na, a gwedəŋ: «Dara, na dəkeye ka dahəlay nakə Wawa i təbaŋ ma zliye aye.»

¹⁰ Tsa na, Məsəfəre Tsədəŋŋa eye a yaw ka gər ga ada kwayaŋŋa gawla i Mbəlom niye a zla ga, a ye ga ha a mahəmba bagwar eye sololololo. A dəŋ ka Zerozelem gəma tsədəŋŋa eye, faya ma mbəzlaweye abəra ma magərmbəlom, a mbəzlaw abəra ka təv i Mbəlom.

¹¹ Gəma niye na, a dəv dzaydzay andza kwar lele eye, a wuzl dəre andza malam. Maa wuzl dəre niye na, məzlaḅ i Mbəlom.

¹² Tə lawara na gəma niye na, ta zled. Zled niye madəzla eye dabasəm eye ada zəbol eye dərmak. Tə ge faya maged i məfələkwe a dəma na, kuro gər eye sulo, ada gawla i Mbəlom kwa way ka maged neheye kuro gər eye sulo aye. Ka maged niye hay na, tə watsa faya məzele kuro gər eye sulo i slala i İsrayel hay.

¹³ Gəma niye na, hawal fad. Ka hawal niye hay fad aye na, maged faya mahkar mahkar. Mahkar

ta diye i bəzay, mahkar ta diye i pat mədədə ada mahkar ta diye i tsakay, mahkar ta diye i Salawa.

¹⁴ Tə pa mədok i zled i gəma niye tə kwar bagwar eye hay kuro gər eye sulo. Ka kwar niye hay nəte nəte tə watsa faya məzele i ndo i maslan i Wawa i təban kuro gər eye sulo.

¹⁵ Gawla i Mbəlom nakə faya ma tsikeneye me aye na, sakwal i gura mə həlay. Sakwal niye na, hərwi mələve ha wu hay. A ye, a ləva ha gəma, maged eye hay ada zled i gəma eye.

¹⁶ Hawal i gəma niye fad na, tə ləva ta ze a bo bay. Gawla i Mbəlom a ləva na gəma eye ta sakwal ngay niye. Zəbol ngay eye na, gwezem kuro gər eye sulo. Zlabatam ngay eye tə solololo ngay eye andza niye dərma.

¹⁷ Ma dəba eye, gawla i Mbəlom a ləva zled niye. Solololo ngay eye temerre tə kuro kuro fad gər eye fad. A ləva na, andza nakə ndo hay tə ləvawa wu aye.

¹⁸ Ta dəzl zled niye na, tə kwar nakə tə zalay *zaspə* aye. Gəma niye na, ta dəzl ta gura lele dəre a tsara ha andza malam.

¹⁹ Tə wurkatsa na mədok i zled niye na, tə kwar neheye wal wal a le haladzay aye. Kwar eye niye hay na, tə zalatay *zaspə*. Masulo eye na, tə zalay *safir*, mamahkar eye tə zalay *apate*, mafad eye tə zalay *emerod*,

²⁰ mazlam eye tə zalay *sardowan*, maməkwa eye tə zalay *kornalin*, matasəla eye tə zalay *kərisolite*, matsamahkar eye tə zalay *beril*, matsid eye tə zalay *topaz*, makuro eye tə zalay *kərisopəras*, makuro gər eye nəte tə zalay *hisinje*, makuro gər eye sulo tə zalay *ametiste*.

²¹ Wu i məged niye kuro gər eye sulo eye i kwar, tə zalay *perəl*, a le haladzay. Təv məhay gər i gəma niye na, ta ndərat faya na, gura lele dəre a tsara ha aye.

²² Na ngatay a gay i mədəslay ha gər a Mbəlom ma gəma niye bay hərwi Bəy Maduweŋ Mbəlom bagwar eye ada Wawa i təbaŋ nəteye wu tay ma təv maduwule me.

²³ Na zəba dəre na, pat ta kiye ta təriye kəriye ma gəma niye hərwi dzaydzay i Mbəlom a dəv mə dəma. Wawa i təbaŋ neŋgeye a vəl dzaydzay ma gəma niye.

²⁴ Slala hay wal wal ka məndzibəra ta həhaliye ma təv dzaydzay ngay ma gəma niye. Bəy i məndzibəra hay ta fələkwiye a dəma tə zlele tay hərwi məvəlay wu a Mbəlom.

²⁵ Məged i gəma niye ma ndziye na, tuwaŋŋa hwapat ta dərəzliye na bay. Ta dərəzliye na dāda bay hərwi həvad andaya sa bay.

²⁶ Ta zliye zlele tə wu neheye lele aye ka məndzibəra, ta fələkwiye ha a gəma niye hərwi məvəlay a Mbəlom.

²⁷ Wu neheye lele bay aye ta sliye faya mede a dəma bay. Ndo neheye dərev tay manasa eye ada ndo i parasay ta fələkwiye a dəma bay dərma. Mata fələkwe a dəma na, ndo neheye tə watsa məzele tay a dərəwel i Wawa i təbaŋ aye. Maa huta sifa dedek eye na, nəteye.

22

¹ Ma dəba aye na, gawla i Mbəlom niye a dən ka magayam wuray yam mə dəma. Yam eye niye na, ma vəliye sifa a ndo hay. A wuzl dəre andza malam

ada a yaw na, abəra ka təv məndze i bəy i Mbəlom ta Wawa i təbaŋ.

² A va ma wuzlah i tsəved i gəma niye. Ka tsakay i yam niye na, dərizl i gərɗaf nakə ma vəliye sifa a ndo hay aye kə ndzohwaw. A ndzohwaw na, diye sulo sulo. Ka məve nəte na, a wa sik kuro gər eye sulo. Ka kiye na, a wa sik nəte. Slambah eye hay na, sidem. Ma mbəliye tay ha slala i ndo hay wal wal tebiye.

³ Wu neheye Mbəlom a vəlawatay mezeleme aye na, ma giye andaya ma gəma niye bay. Mata ge andaya ma gəma niye na, təv məndze i bəy i Mbəlom ta Wawa i təbaŋ. Ndo ŋgay hay ta dəsleye ha gər.

⁴ Nəteye na, ta ŋgateye a dərə ŋgay, ta watsiye məzele ŋgay ka da'ar tay.

⁵ Həvad ma giye andaya sa bay, lalam hay tə pat ta təriye kəriye hərwi Bəy Maduweŋ Mbəlom bo ŋgay eye ma dəvateye dzaydzay. Ada nəteye na, ta ndziye ma bəy ka tor eye.

⁶ Ma dəba eye na, gawla i Mbəlom a gwedəŋ: «Bazlam neheye na, dedek, maraw me andaya kwa tsekweŋ mə dəma bay. Bəy Maduweŋ Mbəlom a vəlatay Məsəfəre ŋgay a ndo məde ha bazlam ŋgay hay hərwi ada tâ dā ha bazlam ŋgay. A sləraw gawla ŋgay hərwi ada mâ yaw mâ dātay ha a ndo i məsler ŋgay hay wu nakə mazlambar ma deyeweye kame aye.»

Yesu ma maweye

⁷ Yesu a gwad: «Tsənum, mazlambar na miye naha bəse. Mbəlom ma piye ŋgama ka ndo neheye

faya ta rəhay ha gər a wu nakə mə dərewel nakay aye hərwi a yaw na, abəra ma Məsəfəre i Mbəlom.»

⁸ Neñ Yuhana, na tsəne wu neheye tə zləm ga, na ŋgatatay tə dəre ga. Ahəl nakə na tsəne aye ada na ŋgatatay aye na, na kal ha bo kame i gawla i Mbəlom nakə a bəzeñ ha aye hərwi mədəslay ha gər.

⁹ Ane tuk na, a gwedeñ: «Kâ ge andza niye bay. Neñ na, ndo i məsler i Mbəlom andza nəkar ada andza malamar yak neheye nəteye ndo məde ha bazlam i Mbəlom hay aye ada andza siye i ndo neheye faya ta rəhay ha gər a bazlam neheye mə dərewel nakay aye. Kâ dəslay ha gər na, a Mbəlom.»

¹⁰ A gwedeñ sa: «Mbəlom kə da ha wu nakə ka watsa a dərewel nakay aye. Ka ŋgaha na bazlam neheye bay, datay ha a ndo hay hərwi wu neheye ta giye bo na, bəse.

¹¹ Neñ faya na gwadateye a ndo neheye ta wuda wu nakə lele bay aye. Tadə a sakum məge mənese na, dum ha kame kame andza niye huya. A nəkurom neheye dərev kurom manasa eye, tadə a sakum matəre andza niye na, dum ha kame kame andza niye huya. Ndo nakə faya ma giye wu nakə a say a Mbəlom aye na, mâ ge lele huya. Ndo nakə faya ma pay bəzay a Mbəlom aye na, mâ pay bəzay a Mbəlom andza niye huya.»

¹² Ma dəba aye na, Yesu a gwedeñ sa: «Tsəne, na miye naha bəse. Na həliye naha wu hay ka həlay hərwi ada nâ vəl kwa a way merəbe i məsler ŋgay.

¹³ Maa dazlay a wu tebiye na, neñ, maa ndəv ha wu hay tebiye na, neñ gwa. Neñ makurre i wu hay tebiye ada neñ mandəve i wu hay tebiye

¹⁴ «Məŋgwese ma ndziye ka ndo neheye ta bariye peteked tay hay tsədəŋŋa eye. Nəteye ta hutiye tsəved məfələkwe a gəma niye. Nəteye na, ta hutiye tsəved mände hohway i dərizl i gərdaf nakə ma vəliye sifa a ndo hay aye.

¹⁵ Ndo neheye ta təra andza kəra aye ada madan hay ta ndo neheye tə gawa mezeleme aye, nəteye na, ta ndziye ma bəra. Ndo məkədə gər i ndo hay dərmak ada ta ndo neheye tə dəsławay ha gər a kule aye, ndo neheye tə vəławay ha bo tay a maraw me aye, nəteye tebiye ta ndziye ma bəra, ta fələkwiye dāda a gəma niye bay.

¹⁶ «Neŋ Yesu, na slər naha gawla i Mbəlom ga na, hərwi ada m̄a ye, m̄a dākum ha wu neheye a məhay gər i ndo məpe mədzal gər hay ka Yesu neheye wal wal təv tasəla aye. Neŋ na, ndo nakə faya ka həbumeye ma deyeweye abəra ma gwala i Davit aye. Neŋ na, bamta i dəre mətsədə nakə a dəvawa ta mekedə aye.»

¹⁷ Məsəfəre Tsədəŋŋa eye ta dahəlay, tə gwad: «Dara.» Nəkurom neheye faya ka tsənumeye wu neheye, gwadum: «Dara.»

Nəkurom neheye yam a gakum aye, dumara sum yam nakə ma vəliye sifa a ndo hay aye. Ta vəliye kəriye a ndo neheye a satay məse aye.

Mandəve i bazlam

¹⁸ Neŋ Yuhana faya na gateye daf a ndo neheye faya ta tsəniye wu neheye mə dərəwel nakay aye. Tadə ndoweye ka səkah ha wu ka bazlam neheye mə dərəwel nakay aye na, Mbəlom ma səkaheye ha dərətsətseh nakə ka dzanğum mə dərəwel nakay aye.

¹⁹ Tadə ndoweye kə zla wu abəra mə bazlam i Mbəlom na, Mbəlom ma həliye hohway i dərizl i gərdaf nakə ma vəliye sifa a ndo hay aye abəra ka bəmalə ŋgay. Ma hutiye təv ma gəma i Mbəlom bay. Ba dərəwel nakay kə tsik ka hohway ta gəma niye tsiy.

²⁰ Yesu a gwad ka wu neheye tebiye na, dedek aye, ma gwadiye: «Ayaw, na miye naha bəse.»

Ayaw Bəy Maduweŋ ga Yesu, dara.

²¹ Yesu Bəy Maduweŋ kway mâ pa fakuma ŋgama tebiye.

Dzam Wedeye New Testament in Merey

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Merey

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Merey

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

024cb559-a7ea-5bd1-9dc9-f33abc74bfec